తెలుగు తోట - 5

అయిదవ తరగతి

సాధన

పాఠ్యపుస్తక అభివృద్ధి, ప్రచురణ సమితి

కె. వెట్రిసెల్వి ఐ.ఎ.ఎస్
ప్రత్యేక అధికారిణి
పాఠశాల విద్య
ఆంధ్రప్రదేశ్

డా. బి. ప్రతాప్‌రెడ్డి
సంచాలకులు
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధనా శిక్షణా సంస్థ
ఆంధ్రప్రదేశ్

డి. మధుసూదన రావు
సంచాలకులు
ప్రభుత్వ పాఠ్య పుస్తక ముద్రణాలయం
ఆంధ్రప్రదేశ్

SCERT ANDHRA PRADESH

సంపాదక వర్గం

డా. డి. చంద్రశేఖరరెడ్డి
విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు ప్రాచ్యకళాశాల, హైదరాబాద్.

డా. రాచపాళెం చంద్రశేఖరరెడ్డి
విశ్రాంత ఆచార్యులు, శ్రీ కృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయం, అనంతపురం,

డా. పరిమి రామనరసింహం
విశ్రాంత తెలుగు ఆచార్యులు, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

డా. కడిమెళ్ళ వరప్రసాద్
విశ్రాంత తెలుగు పండితులు, నర్సాపురం, పశ్చిమగోదావరి.

శ్రీ ఆలూరు శిరోమణిశర్మ
విశ్రాంత తెలుగు పండితులు, నెల్లూరు

సలహాదారులు

డా॥ డి. మస్తానమ్మ MA., M.Phil., Ph.D.,
ప్రధానాచార్యులు, ఎ. పి. జె. అబ్దుల్ కలాం, ఐ. ఐ. ఐ. టి., ఒంగోలు, ప్రకాశం జిల్లా.

డా॥ పి. విజయనిర్మల M.Sc., M.Phil., Ph.D.,
అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, ఆదికవి నన్నయ విశ్వవిద్యాలయం, రాజమహేంద్రవరం.

డా॥ కె. పాండురంగ స్వామి MA., M.Phil., Ph.D.,
విశ్రాంత జిల్లా విద్యా శిక్షణాధికారి, చిత్తూరు జిల్లా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, అమరావతి

© Government of Andhra Pradesh, Amaravati

First Published 2020

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Commissioner of School Education, Amaravati, Andhra Pradesh.

SCERT ANDHRA PRADESH

This book has been printed on 70 G.S.M. SS Maplitho

Title Page 200 G.S.M. White Art Card

సమగ్ర శిక్షా, పాఠశాల విద్యాశాఖ,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

Printed in India
at the A.P. Govt. Text Book Press
Amaravati
Andhra Pradesh

ముందుమాట

పిల్లలందరికీ జన్మతః భాషను నేర్చుకునే సామర్థ్యం ఉన్నదని భాషాశాస్త్రవేత్తలు తమ పరిశోధనల ద్వారా నిరూపించారు. తమ పరిసరాలలో అర్థవంతమైన, సందర్భోచిత సన్నివేశాలలో పాల్గొనడం ద్వారా తమకున్న సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకుని, పిల్లలందరూ భాషను అత్యంత సహజంగా, సులువుగా అలవరచుకుంటున్నారు. ఏ భాషకైనా సంక్లిష్టమైన నియమాలు, కట్టుబాట్లు ఉంటాయి. పాఠశాలకు రాకముందే తమ పరిసరాల్లోని భాషను ఎంతో సులువుగా గ్రహించి సందర్భోచితంగా వినియోగిస్తున్నారు.

పిల్లలు భాషను అర్థవంతంగా, సందర్భోచితంగా, నేర్చుకోవడానికి జాతీయ విద్యా ప్రణాళిక చట్రం-2005 (NCF -2005) నిర్బంధ ఉచిత విద్యాహక్కు చట్టం - 2009, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యా ప్రణాళిక పరిధి పత్రం -2011, జాతీయ నూతన విద్యావిధానం -2019 మౌలిక సూత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. భాష, భాషాబోధన ఆధారపత్రంలో సూచించిన విధంగా భాషా స్వభావం, పిల్లల సామర్థ్యాలు, భాషా విద్యా ప్రమాణాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, సులభంగా, సందర్భోచితంగా నేర్చుకోవడం కోసం గేయాలు, పాటలు, కథలు, గేయ కథలు, సంభాషణల రూపంలో పాఠాలను పొందుపరచడం జరిగింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యంలోని ప్రముఖ కవుల, రచయితల, వివిధ ప్రజా సమూహాల జీవితాలను ప్రభావితం చేసిన రచనలను పాఠాలుగా ఎంపిక చేయడం జరిగింది. మొదటి రెండు పాఠాలు సంసిద్ధతా పాఠాలుగా ఉంటాయి. మిగిలిన పాఠాలు, వివిధ ఇతి వృత్తాలు, ప్రక్రియలతో పిల్లలలో భాషాభిమానం, భాషోపయోగం, భాషా వినియోగంతో పాటుగా వ్యక్తీకరణ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి వీలుగా రూపకల్పన చేయడం జరిగింది.

ప్రతి పాఠం చివరన భాషా సామర్థ్యాల సాధనకు ఉపకరించే అభ్యాసాలు పొందుపరచడం జరిగింది. పిల్లలు వ్యక్తిగతంగా, జట్లలో పూర్తిచేయడానికి వీలుగా ఇవి రూపొందించడం జరిగింది. గడిచిన దశాబ్దంగా ఉపాధ్యాయుల నుండి విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల నుండి అందుకున్న విజ్ఞప్తుల మేరకు ఈ విద్యా సంవత్సరం నుండి సాధనను విద్యార్థులకు అందించడం విశేషం. ఈ సాధన పాఠ్యాంశ అభ్యాసాలకు అనుగుణంగా రూపకల్పన చేయడమైనది. బహుళ తరగతి, బహుళ స్థాయి బోధనలో భాగంగా ప్రతి విద్యార్థి చదవడానికి, రాసుకోవడానికి వీలుగా ఈ సాధన ఉపకరిస్తుంది.

విద్యలో వినూత్న మార్పులు తీసుకురావడానికి, నూతన పాఠ్యపుస్తకాలతోపాటు సాధనలను రూపొందించడానికి స్వయంగా పూనుకుని మార్గదర్శనం చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి గౌరవనీయులైన శ్రీ వై.ఎస్. జగన్‌మోహన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు. పాఠ్యపుస్తక రూపకల్పనతోపాటు సాధనకు ప్రత్యక్షంగా సూచనలు చేసి, సమీక్షలు నిర్వహించి దిశానిర్దేశం చేసిన పాఠశాల విద్యాశాఖామాత్యులు గౌరవనీయులైన డా॥ ఆదిమూలపు సురేష్ గారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు.

ఈ సాధన రూపకల్పనలో దిశా నిర్దేశం చేసిన పాఠశాల విద్య ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బుడితి రాజశేఖర్, ఐఎఎస్ గారికి, సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చిన పాఠశాల విద్య కమీషనరు శ్రీ వాడ్రేవు చినవీరభద్రుడు, ఐఎఎస్ గారికి, ఆంగ్లమాధ్యమ పాఠ్యపుస్తకాల ప్రత్యేక అధికారిణి కె.వెట్రిసెల్వి, ఐఎఎస్ గారికి, అకడమిక్ అడ్వైజరి బోర్డు సభ్యులకు, సంపాదక బృందానికి, సలహాదారులకు, విషయ నిపుణులకు, పాఠ్యపుస్తక రూపకల్పనలో పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులకు, లే అవుట్ డిజైనింగ్ చేసిన వారికి, చిత్రకారులకు ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు.

ఈ సాధన పిల్లల భవిష్యత్తుకు అవసరమైన భాషా పాటవాన్ని, సామర్థ్యాన్ని, స్వీయఅభ్యసనాన్ని పెంపొందించడానికి తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాం. ఈ సాధన పుస్తకంపై సూచనలను, సలహాలను ఆహ్వానిస్తున్నాం.

డా. బి. ప్రతాప్‌రెడ్డి
సంచాలకులు
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, ఆంధ్రప్రదేశ్

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధన రూపకల్పనలో పాల్గొన్నవారు

నక్కా దేవిడ్ రాజు
ఉపాధ్యాయుడు
మం.ప.ప్రా. పాఠశాల నెం.1, గోపాలపురం,
రావులపాలెం మండలం, తూర్పు గోదావరి

వంగీపురం స్వర్ణలత
ఉపాధ్యాయిని
ఎస్.పి.పి.ఆర్.ఆర్. జిల్లా పరిషత్
ఉన్నత పాఠశాల, తాళ్ళపూడి, పశ్చిమగోదావరి

సలవాది చెంగయ్య
ఉపాధ్యాయుడు
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల, తడ,
నెల్లూరు

మూల తాతయ్య
ఉపాధ్యాయుడు
ప్రభుత్వ గిరిజన సంక్షేమ ఉన్నత పాఠశాల,
కిల్లోయి కాలనీ, మందస మం॥,
శ్రీకాకుళం

బొక్కా వెంకట సూర్య సుబ్రహ్మణ్యం
ఉపాధ్యాయుడు
మం.ప.ప్రా. పాఠశాల (మెయిన్), మెర్లపాలెం,
ఆత్రేయపురం మండలం, తూర్పుగోదావరి

డా. కొమాండూరి కృష్ణ
ఉపాధ్యాయిని
ఎస్.కె.పి.వి.వి. హిందూ హైస్కూల్,
కొత్తపేట, విజయవాడ, కృష్ణా

డా. వంకాయలపాటి రామకృష్ణ
ఉపాధ్యాయుడు
కె.వి.వి.ఆర్. జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల,
అనంతవరం, యద్దనపూడి మం. ప్రకాశం

ఆళ్ళ వరహా గణేశ్
ఉపాధ్యాయుడు
మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల,
కొండకొప్పాక, అనకాపల్లి మండలం,
విశాఖపట్నం

విషయనిపుణులు, సమన్వయకర్తలు

డా. టి.వి.ఎస్. రమేష్
పాఠ్యపుస్తకాల సమన్వయకర్త
విద్యాప్రణాళిక పాఠ్యపుస్తక విభాగము,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధనా శిక్షణా సంస్థ, ఆంధ్రప్రదేశ్

శ్రీనివాసుల రఘురామ్
తెలుగు పాఠ్యపుస్తక సమన్వయకర్త
మం.ప. ఆ. ప్రా. పాఠశాల, పేరేచెర్ల,
మేడికొండూరు, గుంటూరు

సాంకేతిక సహాయకులు, విషయ నిపుణులు

డా. వేంపల్లి గంగాధర్
జిల్లా పరిషత్ బాలుర పాఠశాల, ముద్దనూరు,
వై.ఎస్.ఆర్. కడప

వంగీపురం స్వర్ణలత
ఎస్.పి.పి.ఆర్.ఆర్. జిల్లా పరిషత్
ఉన్నత పాఠశాల, తాళ్ళపూడి,
పశ్చిమగోదావరి

మూల తాతయ్య
ఉపాధ్యాయుడు
ప్రభుత్వ గిరిజన సంక్షేమ ఉన్నత పాఠశాల,
కిల్లోయి కాలనీ, మందస మం॥,
శ్రీకాకుళం

చిత్రకారులు

ఉత్తమ్

లే అవుట్ డిజైనింగ్

స్టార్ మీడియా సర్వీసెస్, హైదరాబాద్

SCERT ANDHRAPRADESH

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	మాసం	పుట
1.	ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)	దేశభక్తి	గేయం	జూన్	1- 12
2.	సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)	పరోపకారం (భూతదయ)	కథనం	జులై	13-26
3.	కొండవాగు	ప్రకృతి వర్ణన	లేఖ	ఆగష్టు	27-38
4.	జయగీతం	మహనీయుల చరిత్ర	పాట	సెప్టెంబరు	39-52
5.	తోలుబొమ్మలాట-ఒక జానపదకళ	కళలు	వ్యాసం	అక్టోబరు	53-64
6.	పెన్నేటి పాట	పర్యావరణం	పాట	నవంబర్	65-78
7.	పద్యరత్నాలు	నైతిక విలువలు	పద్యాలు	డిసెంబర్	79-90
8.	ఇటిజ్ పండుగ	సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు	సంభాషణ	జనవరి	91-104
9.	తరిగొండ వేంగమాంబ	స్త్రీ శక్తి	వ్యాసం	ఫిబ్రవరి	105-116
10	మంచి బహుమతి	పఠనాభిలాష	సంభాషణ	మార్చి	117-130

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనను నిర్వహించే విధానం

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు :

* సాధనను తరగతిలోనే చేయించాలి. తరగతి గదిలోనే ఉంచాలి.
* సాధనలోని కృత్యాలు ఏరోజు, ఏది, ఎలా చెయ్యాలో విద్యార్థులకు వివరించాలి.
* విద్యార్థుల స్థాయిని అనుసరించి వ్యక్తిగత, జట్టు కృత్యాలను కేటాయించాలి.
* విద్యార్థుల స్థాయిని అనుసరించి రూపొందించిన కృత్యాలను అవసరమైన చోట ఉపాధ్యాయుని సహాయంతో పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది.
* మొదటి 45 ని|| కాలంలో పాఠాన్ని బోధించాలి. రెండవ 45 ని||లలో చెప్పిన పాఠానికి రూపొందించిన కృత్యాలను చేయించాలి.
* పాఠ్యాంశ బోధన తరువాత మాత్రమే సాధన పత్రాలను పూర్తి చేయించాలి.
* సామర్థ్యాల ఆధారంగా రూపకల్పన చేసిన సాధన పత్రాలను, ప్రణాళికను అనుసరించి కేటాయించవలసి ఉంటుంది.
* సాధన పత్రాలను తరగతి గదిలోనే చేయించాలి. ఇంటిపనిగా ఇవ్వకూడదు.
* పునశ్చరణ పీరియడ్లలో పిల్లలు రాసిన వర్క్‌షీట్లను సమీక్షించవలసి ఉంటుంది. పూర్తి చేయని పిల్లలను ఒక జట్టుగా చేసి తగిన సూచనలు ఇచ్చి పూర్తి చేయించవలసి ఉంటుంది.
* ప్రతీ పుటలో ఉపాధ్యాయుడు తప్పనిసరిగా సంతకం చేయాలి.
* పిల్లల డైరీలో పాఠశాలలో పూర్తి చేసిన సాధన పత్రాల వివరాలు నమోదు చేయాలి.
* పిల్లల ప్రగతిని అంచనా వేయడానికి 'సాధన'ను ఒక సాధనంగా వినియోగించుకోవాలి.
* పై అధికారులు వచ్చినపుడు, తల్లిదండ్రుల సమావేశాలలో, పిల్లల ప్రగతిని ప్రదర్శించే అవకాశం ఉన్న ప్రతీసారి ఈ సాధనలను ప్రదర్శించాలి.
* బహుళ తరగతి బోధనలో ఒక తరగతిలో ప్రత్యక్ష బోధన – మరొక తగతిలో సాధన పత్రాలు పూర్తి చేయడం జరగాలి.
* గైర్హాజరైన విద్యార్థులచే, సాధన పత్రాలను మరుసటి రోజు పూర్తి చేసే విధంగా ఉపాధ్యాయులు ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకోవాలి.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

* ఉపాధ్యాయుడు సూచించిన పత్రాలను ఏ రోజు పూర్తి చేస్తున్నారో ఆ రోజు తేది వేయాలి. సాధన పత్రం పూర్తి చేసాక ఉపాధ్యాయుని సంతకం తీసుకోవాలి.
* 2వ 45 నిమిషాలలో మాత్రమే చేయాలి.
* సాధన పత్రాలను చించకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి.
* సాధన పత్రాలను వ్యక్తిగతంగా, సొంతంగా రాయాలి. అవసరమైన చోట తోటి విద్యార్థుల, ఉపాధ్యాయుల సహకారం తీసుకోవాలి.
* పాఠశాలకు గైర్హాజరైతే మరుసటి రోజు ఉపాధ్యాయులను అడిగి పూర్తి చెయ్యాలి.
* సాధన పుస్తకాన్ని ఇంటికి తీసుకెళ్లరాదు.
* ఉపాధ్యాయులకు అర్థమయ్యేలా అక్షరాలను గీతలలో, గుండ్రంగా స్పష్టంగా రాయాలి.
* ఎవరి సాధన పత్రాలను వారే అవగాహనతో సొంతంగా పూర్తి చేయాలి. పక్కవాళ్ళను చూసి కాపీ చేయరాదు.
* రోజువారి అభ్యసనలో భాగంగా వీటిని ఉపయోగించాలి.
* అర్థంకాని కృత్యాలను ఎప్పటికప్పుడు ఉపాధ్యాయుల సహకారంతో తెలుసుకోవాలి.
* సామర్థ్యాలు వారీగా సాధన పత్రాలు పూర్తి చేసిన తరువాత ఆ సామర్థ్య నైపుణ్యం కొరకు కృత్యాలను మరి ఒకసారి పరిశీలించాలి.

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 1 | # 1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం) | తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) గేయ పాదాలను ధారాళంగా చదవండి. ద్విత్వాక్షరాల పదాలకు '◯' చుట్టండి.

ఏ దేశమేగినా ఎందుకాలిడిన
ఏ పీఠమెక్కినా ఎవ్వరేమనిన
పొగడరా నీ తల్లి భూమి భారతిని!
నిలుపరా నీ జాతి నిండు గౌరవము.

ఆ) కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

ఎ	ఏ	న	ర
ఎర	ఏతం	నలక	రకం

ఇ) గేయంలోని నాలుగక్షరాల పదాలు రాయండి.

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

పీఠం = ... గౌరవం = ...

ఉ) పాఠం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నకు జవాబు రాయండి.

1. ఏ దేశమేగినా ఏమి చేయాలి?

జ: ....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

మన దేశం భారతదేశం - భారతదేశం చాలా ఉన్నతమైనది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 2

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) **గేయ పాదాలను ధారాళంగా చదవండి. రెండక్షరాల పదాలకు '◯' చుట్టండి.**

ఏ పూర్వపుణ్యమో ఏ యోగ బలమో
జనియించినాడవీ స్వర్గ ఖండమున
ఏ మంచి పూవులన్ ప్రేమించినావో
నిను మోచె ఈ తల్లి కనక గర్భమున

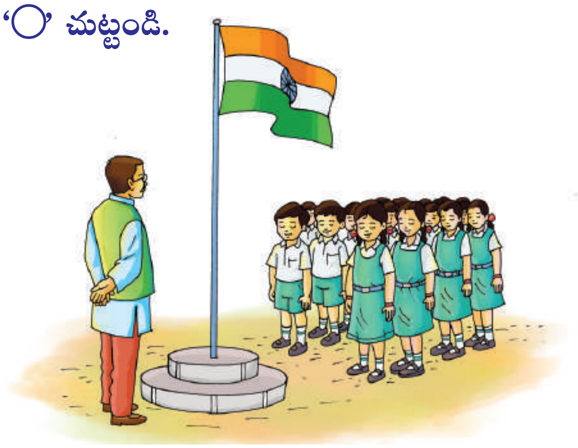

ఆ) **కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.**

గ	బ	ల	త	క
గలగల	బలం	లత	తల	కల

ఇ) **నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.**

కనకం = ... స్వర్గఖండం = ... జనియించు = ...

ఈ) **గేయం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నకు జవాబు రాయండి.**

1. గేయంలో స్వర్గ ఖండమని ఏదేశం గురించి చెబుతున్నారు?

జ: ....

ఉ) **గీతల్లో అందంగా రాయండి.**

ఎంతో సుందరమైనది భారతదేశం.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) గేయ పాదాలను ధారాళంగా చదవండి. ఐదక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

లేదురా ఇటువంటి భూదేవి యెందు
లేరురా మన వంటి పౌరులింకెందు
సూర్యుని వెలుతురుల్ సోకునందాక
ఓడల జెండాలు ఆడునందాక!

అందాక గల ఈ యనంత భూతలిని
మన భూమి వంటి చల్లని భూమి లేదు
పాడరా నీ తెన్గు బాలగీతములు
పాడరా నీ వీర భావ భారతము!

ఆ) కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఓ	వ
అమల	ఆమడ	ఇల	ఈక	ఓడ	వల

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) గేయం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. గేయంలో ఏమి పాడమని చెప్పారు?

జ: ....

2. గేయంలో ఎటువంటివి లేవని కవి చెబుతున్నాడు?

జ: ....

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

పౌరులు = ... బాలగీతములు = ... భూతలి = ...

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ప్రతీ పౌరుడు దేశభక్తి కలిగి ఉండాలి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) **వాక్యాలను జతచేయండి. రాయండి. చదవండి.**

జనియించినాడ వీ	చల్లని భూమి లేదు	....
ఏ పీఠమెక్కినా	పౌరులింకెందు	....
సూర్యుని వెలుతురుల్	ఎవ్వరేమనిన	....
మన భూమి వంటి	స్వర్గ ఖండమున	....
లేరురా మన వంటి	సోకునందాక	....

ఆ) **గేయం ఆధారంగా కింది గేయ పంక్తులను సరిచేసి రాయండి.**

1. నిలుపరా నీ జాతి నిండు గౌరవము ....
   ఏ పీఠమెక్కినా ఎవ్వరేమనిన ....
   పొగడరా నీ తల్లి భూమి భారతిని! ....
   ఏదేశమేగినా ఎందుకాలిడినా ....
2. పాడరా నీ తెన్గు బాల గీతములు ....
   మన భూమి వంటి చల్లని భూమి లేదు ....
   అందాక గల ఈ యనంత భూతలిని ....
   పాడరా నీ వీర భావభారతము ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) **కింది వాక్యాలను చదవండి. ఖాళీలను పూరించండి.**

రైతు మట్టిని దున్నుతాడు. పంటలు పండిస్తాడు.

శ్రమశక్తితో యంత్రాలను నడిపించేవాడు శ్రామికుడు.

శత్రువులు రాకుండా సరిహద్దులను కాపాడేవాడు సైనికుడు.

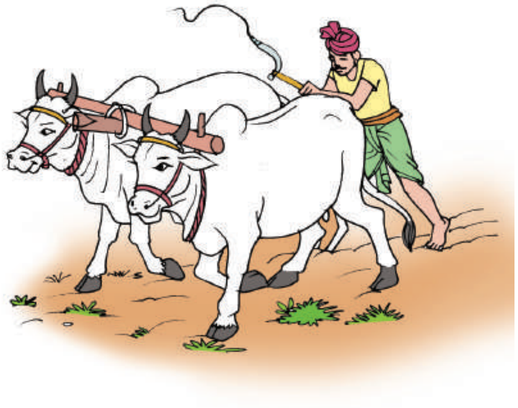

1. .... పంటలను పండిస్తాడు.
2. శ్రమ శక్తితో యంత్రాలు నడిపేవాడు ....
3. సరిహద్దులను కాపాడేవాడు ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

దేశ రక్షణ కోసం నిరంతరం శ్రమిస్తున్న వీరులే మన సైనికులు. దేశంలోని శాంతిభద్రతలను కాపాడడం, శత్రు సైనికులు మన భూభాగంలో చొరబడకుండా చేయడం 'సైనికదళం' పని. ఎల్లప్పుడూ సముద్ర జలాల్లో కాపలా కాస్తూ దేశ రక్షణలో ముందుండేది నావికాదళం. వాయుమార్గం నుండి వచ్చే శత్రు దాడులను యుద్ధవిమానాలు, క్షిపణుల ద్వారా ఢీకొట్టేది వైమానిక దళం. ఈ మూడింటిని కలిపి త్రివిధ దళాలు అంటారు.

1. త్రివిధ దళాలని వేటిని అంటారు?

   జ. ....

2. వాయుమార్గపు దాడులను ఎవరు ఎదుర్కొంటారు?

   జ. ....

3. సైనికదళం చేసే పని ఏమిటి?

   జ. ....

4. వాయుమార్గం నుండి వచ్చే దాడులను వేటి సహాయంతో ఎదుర్కొంటారు?

   జ. ....

5. నావికాదళం ఏం చేస్తుంది?

   జ. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

విద్యార్థి దశ నుండే దేశభక్తి, సేవాభావం పెంపొందించుకోవాలి. దీని కోసం కేంద్రప్రభుత్వం సైనిక పాఠశాలలను ప్రారంభించింది. మన రాష్ట్రంలో విజయనగరం జిల్లా కోరుకొండ మరియు చిత్తూరు జిల్లా కలికిరిలో సైనిక పాఠశాలలు ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రవేశాల నిమిత్తం ప్రతి సంవత్సరం ప్రవేశపరీక్ష నిర్వహిస్తారు. 6వ తరగతి, 9వ తరగతులలో చేరడం కోసం ఈ పరీక్ష నిర్వహిస్తారు. ఇందులో ప్రతిభ కనబర్చిన విద్యార్థులకు సైనిక పాఠశాలలో ప్రవేశాన్ని కల్పిస్తారు.

1, ...

2. ....

3. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

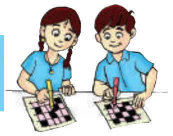

పదజాలం

అ) "అరుణ మంచి బాలిక."... ఇది ఒక వాక్యం.

"అరుణ" – ఇది ఒక పదం.

ఇందులో అ రు ణ అక్షరాలు ఉన్నాయి.

"వాక్యం" అన్నది కొన్ని పదాలతో ఏర్పడుతుంది. పదాలు కొన్ని అక్షరాలతో ఏర్పడతాయి. అక్షరం అంటే పలికే ధ్వనికి ఏర్పరుచుకున్న గుర్తు. ఆ అక్షరాలన్నిటిని ఒకటిగా చేర్చి "వర్ణమాల" అంటున్నాం. వర్ణమాలలో 'అ' నుంచి 'ఔ' వరకు గల అక్షరాలను "అచ్చులు" అంటారు.

అచ్చులు

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ

ఌ ౡ ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ

హల్లులు

క ఖ గ ఘ ఙ

చ ౘ ఛ జ ౙ ఝ ఞ

ట ఠ డ ఢ ణ

త థ ద ధ న

ప ఫ బ భ మ య ర ల

వ శ ష స హ ళ ఱ

"క" నుండి "ఱ" వరకు గల అక్షరాలను "హల్లులు" అంటారు.

SCERT ANDHRA PRADESH

(ఆ) కింది వాటిని గమనించండి.

"క, గ, చ, జ, ట, డ, త, ద, ప, బ" వంటి అక్షరాలను తేలికగా పలుకుతాం. ఇలా తేలికగా పలికే అక్షరాలను 'అల్పప్రాణాక్షరాలు' అంటారు.

"ఖ, ఘ, ఛ, ఝ, ఠ, ఢ, థ, ధ, ఫ, భ" వంటి అక్షరాలను ఒత్తి పలుకుతాం. ఇలా పలికే వాటిని 'మహాప్రాణాక్షరాలు' అంటారు.

కలం	–	శంఖం	జలం	–	ఝషం	తబల	–	కథ
గంట	–	ఘటం	కటకం	–	కంఠం	దయ	–	ధర
చలం	–	పింఛం	డమరు	–	ఢంకా	పలక	–	ఫలం

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ________

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది అచ్చులను చదవండి. వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

ఆ	ఊ	ఐ	ఒ	ఔ	ఇ

ఆ) కింది హల్లులను చదవండి. వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

స	వ	న	జ	గ	డ

ఇ) కింది మహాప్రాణాక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

ఫ	ఖ	థ	ఘ	ధ	ఛ

వర్ణమాల

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఌ ౡ ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ చ఼ ఛ జ జ఼ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ య ర ల
వ శ ష స హ ళ ఱ

ఈ) పదాలను చదవండి. అచ్చు అక్షరాల పదాలు మరికొన్ని రాయండి.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉమ	గడప	అలసట
కల	జలగ	ఇవతల
అర	మమత	తలగడ
దబదబ	బరబర	చకచక
....	....	....
....	....	....
....	....	....

ఉ) వేరుగా ఉన్న పదాలను గుర్తించండి.

1.	అరక	అరక	అటక	అరక	....
2.	పడగ	పడగ	పడవ	పడగ	....
3.	ఆమడ	ఆమడ	ఆపద	ఆమడ	....
4.	ఈత	ఈగ	ఈగ	ఈగ	....
5.	జనం	జనం	జనం	జగం	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది ____________

అ) కింది పదాలను చదవండి. మహాప్రాణాక్షరాలకు '◯' చుట్టండి.

ఉమ	గడప	అలసట
ఖరం	ఘనం	ఝషం
కంఠం	ఢమరు	కథ
ధనం	ఫలం	భరణం
భరతం	ఖండం	కమఠం
భయం	సభ	రథం
ఘటన	మఠం	భంగం

ఆ) అక్షరాలు కలిపి పదం చదవండి. రాయండి.

అ — ర, మల, లక, సంతం
____
____
____
____

ఈ — ల, క, త, గ
____
____
____
____

ఉ — దత, లవ, మ, దయం
____
____
____
____

త — ల, డవ, పన, రం
____
____
____
____

జ — లం, గడం, లగ, లజ
____
____
____
____

క — డప, మల, ల, డవ
____
____
____
____

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది పదాలలోని అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

అల	-	ఆట
ఇల	-	ఈట
ఉడత	-	ఊయల
ఎర	-	ఏతం
ఒక	-	ఓడ
కరం	-	ఖరం
గతం	-	ఘనం
కంప	-	కఫం
మంట	-	మఠం
గంట	-	ఘటం

చరం	-	ఛందం
జడ	-	ఝుంఝు
టంకం	-	ఠంగున
డంబం	-	ఢంకం
తల	-	పథం
దయ	-	ధనం
పలక	-	ఫలకం
కల	-	కళ
దయ	-	ధనం
అంబలి	-	అభయం

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) క్రింది వాక్యాలలో ఇచ్చిన పదాలను గుర్తించండి. '○' చుట్టండి.

(జడ - వల - దండ - అరక - ఈత)

1. పాపకు పూలజడ వేశారు.
2. అరకతో దుక్కి దున్నుతారు.
3. జాలరి వలను వేశాడు.
4. జానీ ఈత కొట్టాడు.
5. దేవుని మెడలో దండ వేశాను.

ఇ) కింది అక్షరాలు చదవండి. వాటితో పదాలను రాయండి.

ఈ	అ	ం	చ	ఇ	ఉ	ఐ	ఒ	ఔ	త	న	వ	శ	స	హ	బ	ట	ర	ల	గ	ఎ

ఉదా ॥ ఈగ

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 10

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది అక్షరాలలోని మహాప్రాణాక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

ఢ	భ	ఠ	ఝ	ల	ఖ	ధ	ష	వ	క	ఛ	వ	న	ర	మ	ం

ఉదా ॥ ఢంక

....

....

....

ఆ) కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

అ ర క న ల త

ఉదా : అలమర

....

....

....

ఇ) అంత్యాక్షరి పదాలు రాయండి.

కడప పడవ వ........... ....

....

....

ఈ) ఇచ్చిన అక్షరాల ఆధారంగా అనుకరణ పదాలు రాయండి.

క	గ	చ	జ	ట
కలకల	గబగబ	చకచక	జలజల	టకటక

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 11

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

స్వీయరచన

అ) పాఠం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. మనం ఎటువంటి దేశంలో జన్మించామని కవి చెప్పాడు.

జ. ....

2. ఏ దేశం వెళ్ళినా మనం ఏం చేయాలి?

జ. ....

3. 'ఏ మంచి పూవులన్ ప్రేమించినావో' అని గేయంలో ఉంది కదా! మీకు తెలిసిన పువ్వుల పేర్లు రాయండి.

జ. ....

....

4. 'ఓడల జెండాలు ఆడు నందాక' అని ఉంది కదా! మన జాతీయ జెండాలోని రంగులు, ధర్మచక్రం ప్రత్యేకతల గురించి రాయండి.

జ. కాషాయం : ....

తెలుపు : ....

ఆకుపచ్చ : ....

ధర్మచక్రం : ....

5. గేయ భావాన్ని సొంతమాటల్లో రాయండి.

జ. ....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

1. ఏ దేశమేగినా (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

సృజనాత్మకత

అ) గేయం పొడిగించండి.

మామిడి పండు మాకిష్టం
మామిడి మొక్కను నాటేస్తాం

జామపండు ....

....

....

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

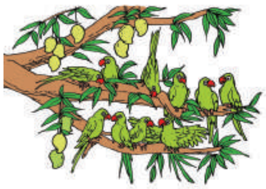

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి. మూడక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

రవికి పక్షులంటే చాలా ఇష్టం. వాటి మధురమైన కిలకిలారావాలు వినడం మరీ ఇష్టం. రవి నిద్రలేవగానే కిటికీ దగ్గరకు వచ్చి నిలబడతాడు. అక్కడ ఉన్న పక్షులను చూస్తూ, వాటి ధ్వనులు వింటూ తన దినచర్యను మొదలెడతాడు. ఈ అందమైన చిన్నచిన్న పక్షులు ఎక్కడనుండి వస్తాయో? ఎక్కడికి వెళతాయో? అని ఆలోచిస్తుంటాడు. ఒకరోజు ఉదయం ఒక పెద్ద పక్షుల గుంపు వచ్చింది. రోజులాగే అవి విద్యుత్ తీగలమీద కూర్చున్నాయి. కిచకిచ మంటున్నాయి. రెక్కలు కొట్టుకుంటూ ఒళ్ళు జలదరించుకుంటున్నాయి. చీటికి మాటికి ఎగురుతూ మళ్ళీ వచ్చి అదే తీగపై వాలుతున్నాయి. ఇదంతా రవి ఆసక్తిగా చూస్తున్నాడు. కొద్దిసేపటికే ఒకటొకటి పక్షులన్ని ఎగిరిపోసాగాయి. కానీ ఒక పిచ్చుక అక్కడే ఉండిపోయింది. అది ఎగరడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. కానీ ఎగరలేకపోతోంది. రవి ఆ పిచ్చుకని చూశాడు.

ఆ) కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

తీ	వి	కా	పో	లో
తీరం	విరామం	కాకి	పోరు	లోపల
______	______	______	______	______

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

ఆందోళన = ... దినచర్య = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. రవి దినచర్య ఎలా మొదలవుతుంది?

   జ. ....

2. రవి ఒకరోజు ఏమి చూశాడు?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పక్షులు చీటికీ మాటికీ ఎగురుతూ మళ్ళీ వచ్చి అదే తీగపై వాలుతున్నాయి.

____

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది పేరాను చదవండి. నాలుగక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

మరుసటి రోజు ఉదయం లేవగానే పక్షి గుర్తుకొచ్చింది. గబగబా బయటకెళ్ళి తీగవైపు చూశాడు. అక్కడి దృశ్యం చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ పిచ్చుక అలాగే ఉంది. కాని పిచ్చుక చుట్టూ ఇతర పక్షులు చేరాయి. తీగకు ఇరుక్కున్న పిచ్చుక నోరు తెరచి ఉంది. పక్షులన్నీ దాని నోటికి ఆహారం అందిస్తున్నాయి. రవి ఇంట్లోకి పరుగెత్తికెళ్ళి వాళ్ళ అమ్మ చెయ్యి పట్టుకుని బయటికి లాక్కువచ్చాడు. చూడమ్మా! ఆ పక్షులన్నీ దానికి తిండిపెడుతున్నాయి. అమ్మ కూడా ఆశ్చర్యంగా చూసింది. రవికి ఇదంతా ఆశ్చర్యంగా, వింతగా అనిపించింది. నిజమే ఆ పక్షులన్నీ ఈ కష్టంలో ఉన్న పిచ్చుకకు సహాయం చేస్తున్నాయి. కానీ మనిషి మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. అందరూ చూసి కూడా చూడనట్టు ఉంటున్నారు అనుకున్నాడు. ఇంతలో అక్కడికి వాళ్ళ నాన్న వచ్చాడు. రవి ఆశగా "నాన్నా! నాన్నా! ఆ పిచ్చుక చూడు పాపం తీగలో ఇరుక్కుపోయింది. దాన్ని ఎలాగైనా కాపాడుదాం నాన్నా!" అన్నాడు. "ఆ తీగలు చాలా పైకి ఉన్నాయిరా! దానిపైకి ఎక్కడం చాలా కష్టం. అందులోను కరెంటు తీగలు." "మరి దాన్ని ఎవరు కాపాడుతారు నాన్నా?" అడిగాడు రవి.

ఆ) కింది అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

నా	గె	చే	పై
నామం	గెల	చేను	పైసలు

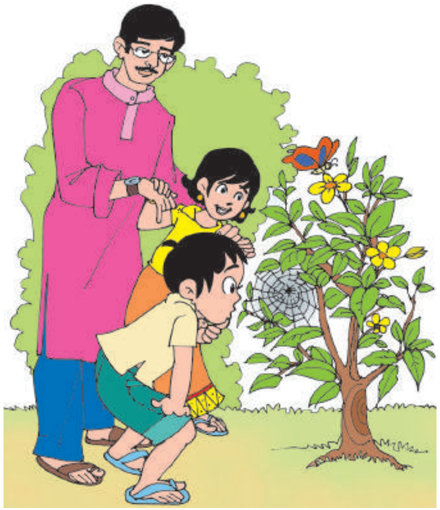

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా అర్థాలు రాయండి.

ఆశ్చర్యం = ... వింత = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. రవికి ఆశ్చర్యం కలిగించిన దృశ్యం ఏమిటి?

   జ. ....

2. రవి వాళ్ళ నాన్నతో ఏమన్నాడు?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పక్షులన్నీ కష్టంలో వున్న పిచ్చుకకు సహాయం చేస్తున్నాయి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి. నాలుగక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

రవి బడికి బయలుదేరాడు. దారిలో నడుస్తున్న ఆ పిచ్చుక గుర్తుకు వస్తోంది. విద్యుత్ ఆఫీసులో ఎవరెళ్ళి చెబుతారు? ఆ పక్షిని ఎవరు కాపాడుతారు? ఎవరి గురించీ ఎదురుచూడకూడదు. నేనే దాన్ని కాపాడుతా? అనుకుంటూ రవి నేరుగా విద్యుత్ ఆఫీసుకు వెళ్ళాడు. విద్యుత్ ఆఫీసు లోపలికి గబగబా వెళ్ళాడు. అక్కడ కుర్చీలో కూర్చున్న అతనితో "సర్! సర్! మీరు కొద్దిసేపు కరెంటు ఆపుచేస్తే ఆ పిచ్చుక బతుకుతుందండీ" అన్నాడు. కుర్చీలో కూర్చున్న వ్యక్తి రవి మాటలు విని నవ్వి "నువ్వెవరు? ఎక్కడ ఉంటావు? విద్యుత్ ఆపడమేంటి? పిచ్చుకని కాపాడడమేంటి?" అంటూ ప్రశ్నలు కురిపించాడు. రవి తన ఇంటిముందు పిచ్చుక ఇరుక్కుపోయిన సంగతంతా పూస గుచ్చినట్లు చెప్పాడు రవి.

ఆ) కింది ద్విత్వాక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

ల్లు	వ్వు	న్న	క్క	ప్పు
ఇల్లు	పువ్వు	అన్న	అక్క	పప్పు

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా అర్థాలు రాయండి.

గిరుక = ... ఆపద = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. రవి విద్యుత్తు ఆఫీసుకి ఎందుకు వెళ్ళాడు?

   జ. ....

2. "నేను మనిషిని పంపుతానులే" అని ఎవరు అన్నారు?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఆపదలో ఉన్నవారికి సహాయం చేయాలి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది పేరాను చదవండి. సంయుక్తాక్షర పదాల కింద గీత గీయండి.

కొంతసేపటికి "రవీ! నీ కోసం ఎవరో వచ్చారు చూడు" అంటూ అమ్మ పిలిచింది. రవి బయటకు వచ్చాడు. ఎదురుగా విద్యుత్ ఆఫీసులో పనిచేసే వ్యక్తి. అతనితో బాటు నిచ్చెనతో మరో మనిషి. రవి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిసాయి. వచ్చేసారా! రండి సర్! ఆ వ్యక్తి నవ్వుతూ విద్యుత్ ఆపు చేసాములే. పిచ్చుకను రక్షిద్దాం. నువ్వు కూడా రా! అన్నాడు.

అందరూ కలిసి బయటకు వెళ్ళారు. ఆ వ్యక్తి నిచ్చెన వేసుకుని పైకి ఎక్కి జాగ్రత్తగా పక్షి కాలును తీసి పిచ్చుకని విడిపించాడు. కిందికి దిగివచ్చి ఆ పక్షిని రవి చేతిలో పెడుతూ ... "ఇదిగో మీ పిచ్చుక బతికే ఉంది. సంతోషమే కదా!" అన్నాడు. రవి ఆత్రంగా ఆ పిచ్చుకని చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. మెల్లగా దాన్ని నేలమీద వదిలిపెట్టాడు. పిచ్చుక ఎగరడానికి ప్రయత్నించింది. కానీ కొద్దిగా పైకి ఎగిరి కింద పడిపోయింది. కుంటుతూ నడిచింది. కొద్ది సేపటికి అది మళ్ళీ ఎగరడానికి ప్రయత్నించింది.

ఈసారి ఎగరడంలో సఫలీకృతం అయ్యింది. కీచ్ కీచ్ మంటూ గాల్లోకి ఎగిరింది. రవి ఆనందానికి అవధులు లేవు. అమ్మా! పిచ్చుక ఎగిరిపోయింది అంటూ గట్టిగా చప్పట్లుకొట్టాడు.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది సంయుక్తాక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

క్షి	గ్ర	క్తి	స్త్రా	వ్య
రక్షించు	సమగ్రం	వ్యక్తి	వస్త్రం	వ్యవసాయం

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా అర్థాలు రాయండి.

సఫలీకృతం = ... కరతాళధ్వనులు = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. రవి కళ్ళు ఎందుకు ఆనందంగా మెరిసాయి?

   జ. ....

2. చివరికి పిచ్చుక ఏమైంది?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

కృషి, పట్టుదలతో మనం దేనినైనా సాధించవచ్చు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

కొందరు బాలబాలికలు అసమాన ధైర్య సాహసాలు ప్రదర్శిస్తుంటారు. ఆపదలో ఉన్న వారిని తమ ధైర్య సాహసాలతో రక్షించిన బాలబాలికలు మన దేశంలో ఎందరో ఉన్నారు. ఇలాంటి వారిని గుర్తించి భారత ప్రభుత్వం మరియు ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ వారు జాతీయ సాహస బాలల పురస్కారాలు అందిస్తారు.

1. ధైర్యసాహసాలు ప్రదర్శించిన బాలబాలికలకు ఏ పురస్కారం అందిస్తారు?

   జ. ....

2. ఆపదలో ఉన్న వారికి మనమేం చేయాలి?

   జ. ....

3. 'ధైర్యసాహసాలు' పదం ఉపయోగించి సొంత వాక్యంలో రాయండి.

   జ. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

సాధారణంగా పదమూడేళ్ళ లోపు బాలలు ఏదైనా రంగంలో వయసుకు మించిన ప్రతిభ కనబరిస్తే వాళ్ళను బాలమేధావులు అంటారు. సంగీతం, చిత్రలేఖనం, నాట్యం, విద్య మొదలైన రంగాల్లో బాలమేధావులైన వారు ప్రపంచంలో చాలామంది ఉన్నారు. ప్రఖ్యాత చిత్రకారుడు పికాసో, గణితంలో శ్రీనివాస రామానుజం, సంగీతంలో మంగళంపల్లి బాలమురళీకృష్ణ మొదలైనవారు బాలమేధావులుగా పేరు తెచ్చుకున్నారు.

1. పై పేరా ఎవరి గురించి చెపుతుంది?

   జ. ....

2. పేరాలో పేర్కొన్న ప్రముఖ చిత్రకారుడు ఎవరు?

   జ. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) ఇచ్చిన పదాలను ఖాళీలలో రాయండి.

మెరిసాయి – పక్షి – విద్యుత్ సరఫరా – పోస్టాఫీసు – ప్రయత్నించింది – ఆశ్చర్యం

ఉదా : రవి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిసాయి.

1. మేము .... వీధిలో ఉంటాం.
2. పిచ్చుక ఎగరడానికి ....
3. అమ్మ .... గా చూసింది.
4. .... తీగలో ఇరుక్కుపోయింది.
5. .... ఆపివేసి తీగలనుండి పక్షిని రక్షించారు.

ఆ) పాఠం ఆధారంగా వాక్యాలను వరుస క్రమంలో రాయండి.

1. ఒక పక్షి తీగలో ఇరుక్కుపోవడం రవి గమనించాడు.
2. విద్యుత్ పనివాళ్ళు జాగ్రత్తగా పక్షిని విడిపించారు.
3. ఒకరోజు ఉదయం రవి పక్షుల గుంపును చూసాడు.
4. విద్యుత్ ఆఫీసులో పక్షి గురించి చెప్పాడు.
5. రవి ఆనందానికి అవధులు లేవు.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ________________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం	7

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

పదజాలం

అ) కింది గుణింతాక్షరాలను చదవండి. ఇచ్చిన అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

	ా	ి	ీ	ు	ూ	ె	ే	ై	ొ	ో	ౌ
క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ
గ											
చ											
జ											
ట											
డ											
త											
ద											
న											
ప											
బ											
మ											

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పై గుణింత పట్టికలోని అక్షరాల ఆధారంగా పదాలను రాయండి.

కాకి

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) పాఠంలోని గుణింతాక్షర పదాలు రాయండి.

ా	ి	ీ	ు	ూ

ఆ) కింది పదాలను చదవండి. పదాలలోని మొదటి అక్షరంతో ప్రారంభమయ్యే మరికొన్ని పదాలు రాయండి.

1. కోమలి : కోరిక ....
2. మేఘం : మేడ ....
3. చెదలు : చెకుముకి ....
4. తివాచి : తినడం ....
5. వాహనం : వాచకం ....

ఇ) కింది పదాలలోని అక్షరాలను సరిచేసి పదాలను అర్థవంతంగా రాయండి.

ఉదా : రతతిగ : తరగతి

1. జుమహారా : ....
2. వియడవాజ : ....
3. రాయమసీల : ....
4. దివాఅంర : ....
5. శంభాతరదే : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

అ) కింది అక్షరాలకు ఒత్తులను జతచేసి రాయండి.

క	్క	క్క
గ	్గ	గ్గ
చ	్చ	
జ		
ట		
డ		

త		
ద		
న		
ప		
బ		
మ		

య		
ర		
ల		
వ		
శ		
స		

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది ద్విత్వాక్షర పదాలు చదవండి. ఇలాంటివి మరికొన్ని రాయండి.

ముచ్చట	సజ్జనులు	తగ్గడం	ఇక్కడ	గుగ్గిలం
గుర్రం	తిట్టడం	గొడ్డలి	అత్తరు	అడ్డా
చల్లగా	పెద్దలు	విన్నపం	అప్పడం	ఉప్పు
బువ్వ	ఉబ్బసం	నమ్మకం	తియ్యగా	చెట్టు
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....

ఇ) కింది సంయుక్తాక్షర పదాలను చదవండి. ఇలాంటివి మరికొన్ని రాయండి.

పర్వతం	రాత్రి	పొట్లకాయ	వస్తువు	కల్యాణం
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

స్వీయరచన

అ) రవి దినచర్య ఎలా మొదలవుతుంది?

జ. ....

....

....

ఆ) పిచ్చుకను రక్షించడానికి రవి ఏం చేశాడు?

జ. ....

....

....

....

ఇ) విద్యుత్తు పనివాళ్ళు పిచ్చుకను ఎలా రక్షించారు?

జ. ....

....

....

....

ఈ) రవి పిచ్చుకకు సాయం చేశాడుకదా! మీరు ఏ పక్షికైనా, జంతువుకైనా లేదా ఎవరికైనా సాయం చేశారా? ఎలా?

జ. ....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది

సృజనాత్మకత

అ) కింది ఆహ్వానపత్రికను చదవండి.

పద్యాల పోటీకి ఆహ్వానం

మా పాఠశాలలో ది. 30-07-2020న పద్యాల పోటీ నిర్వహించబడుతుంది. పాఠశాల అన్ని తరగతుల పిల్లలూ ఈ పద్యాల పోటీలో పాల్గొనవచ్చు. ముఖ్య అతిథిగా గ్రామ సర్పంచ్, తల్లిదండ్రుల కమిటీ సభ్యులు హాజరవుతారు. ఈ పోటీకి అందరూ ఆహ్వానితులే.

ఇట్లు
విద్యా సాంస్కృతిక కమిటీ
మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, చిట్వేలు, కడప జిల్లా.

ఆ) ఆహ్వానపత్రికను చదివారు కదా! మీరు కూడా మీ పాఠశాలలో జరిగే వార్షిక దినోత్సవ వేడుకల ఆహ్వాన పత్రికను తయారు చేయండి.

పాఠశాల వార్షిక దినోత్సవ ఆహ్వానపత్రిక

....

....

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

2. సాయం (సంసిద్ధతా పాఠం)

తేది ______

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలు చదవండి.

మా ఊరు కృష్ణాపురం.

నేను రేపు బడికి వెళతాను.

పై వాక్యాల చివర చుక్క (.) ఉంది.

ఇలాంటి చుక్కను **"వాక్యాంత బిందువు"** అంటారు. ఈ వాక్యాంత బిందువునే **"ఫుల్‌స్టాప్"** అంటారు. వాక్యాంత బిందువుంటే ఆ వాక్యం అక్కడికి పూర్తి అర్థం ఇస్తుందన్నమాట.

ఆ) కింది పేరాను చదవండి. చుక్క (.) గుర్తును సరైన చోట ఉంచండి.

సరళ ఐదో తరగతి చదువుతున్నది ఒక రోజు బడికి వెళుతూ ఉంది ఒక ముసలాయన రోడ్డు దాటలేక ఇబ్బంది పడుతున్నాడు సరళ ఆయన చేయి పట్టుకుని జీబ్రా క్రాస్ గీతల మీదుగా రోడ్డు దాటించింది

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______

స్పందన పత్రం - 1 (1, 2 పాఠాలు)

తేది

1. కింది గీతం చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

ఏ పూర్వ పుణ్యమో ఏ యోగ బలమో
జనియించినాడవీ స్వర్గ ఖండమున
ఏ మంచి పూవులన్ ప్రేమించినావో
నిను మోచె ఈ తల్లి కనక గర్భమున

అ) గేయంలోని మూడక్షరాల పదాలను రాయండి.

....

....

ఆ) కింది అక్షరాలను గేయంలో గుర్తించండి. వాటితో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

త	న	క
....	....	....
....	....	....

SCERT ANDHRA PRADESH

2. పేరాను చదవండి ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

ఆపదలో ఉన్న వారిని తమ ధైర్యసాహసాలతో రక్షించిన బాలబాలికలు మన దేశంలో ఎందరో ఉన్నారు. ఇలాంటి వారిని గుర్తించి భారత ప్రభుత్వం మరియు ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ జాతీయ బాలల పురస్కారాలు అందిస్తారు.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

3. అ) కింది పదాలను చదవండి. పదాలలోని మొదటి అక్షరంతో మొదలయ్యే పదాలు రాయండి.

గీతం : ....

కూన : ....

పెసర : ....

ఆపద : ....

జాతీయ : ....

ఆ) కింది పదాలకు సరైన చోట ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

నమకం : ....

మజిగ : ....

సేహం : ....

విదుత్ : ....

పుణం : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

4) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) మనం ఎటువంటి దేశంలో జన్మించామని కవి చెప్పాడు?

జ : ....

....

ఆ) పిచ్చుకను రక్షించడానికి రవి ఏమి చేశాడు ?

జ : ....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

3. కొండవాగు

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది పేరా ధారాళంగా చదవండి. వ్యక్తుల పేర్ల కింద గీత గీయండి.

ప్రియమైన వెంకట్,

నేను క్షేమంగా ఉన్నాను. నువ్వు, మన స్నేహితులు రహీం, డేవిడ్ ఎలా ఉన్నారు? నేను మొన్న దసరా సెలవులకు రామం వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళాను. వాళ్ళ ఊరు నాకు భలే నచ్చింది. ఆ ఊరి విశేషాలు నీతో చెప్పకుండా ఉండలేను. నేను, రామం, సూర్య ఆ రోజు మధ్యాహ్నం ఊరి పరిసరాలు చూడడానికి వెళ్ళాం. ఆ ఊరి చుట్టూ రకరకాల కొండలు, వాగులు, పచ్చనిచెట్లు ఉన్నాయి. ఆ ఊరికి ఆనుకుని ఒక ఊటవాగు పారుతోంది. ఆ ఊరివాళ్ళు దానిని కామధేనువుగా భావిస్తారు. దాని వెంబడి కొంతదూరం ఇసుక మేటవేసి లంకగా ఏర్పడింది. చుట్టూరా బిలబిలమంటూ నీళ్ళు పారుతుంటే అక్కడ కాసేపు ఆనందంగా కూర్చున్నాము. అక్కడ కూర్చున్నంతసేపూ ఆ వాగు ఎక్కడ పుట్టింది? అక్కడికి ఎలా వెళ్ళడం? అని ఆలోచనలు కలిగాయి. వెంటనే, "ఆ ప్రదేశానికి వెళ్దామా?" అని రామంని అడిగాను. "చాలా దూరం వెళ్లా"లని అన్నాడు. అయినా ఫరవాలేదు వెళ్దాం అని అందరం కలిసి బయలుదేరాం.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పేరాలో ' ? ' గుర్తుతో ఉన్న వాక్యాలను రాయండి.

....

....

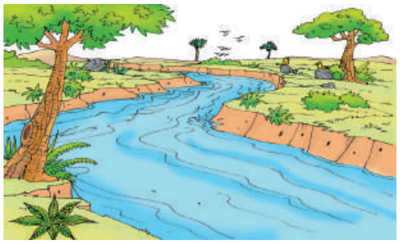

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

కామధేనువు = ... మేట = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయండి.

1) లేఖ ఎవరికి రాసారు?

....

2) కొండవాగు ఎలా పారుతుంది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

కొండవాగు అంటే మాకెంతో ఇష్టం.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

3. కొండవాగు

అ) కింది పేరా ధారాళంగా చదవండి. "బుసబుస" వంటి అనుకరణ పదాల కింద గీత గీయండి.

అదంతా వట్టి కొండలదారి. అలాంటిచోట నడిచే అలవాటు నాకు లేదు. అలా ఒక అరగంట నడిచాం. అక్కడ కొండమీద నుండి జాలువారుతున్న బోలెడన్ని నీటిపాయలున్నాయి. అలా ముందుకు వెళ్ళాం. అక్కడ ఆ గుట్టల్లో ఉన్నది ఒక నీటిబుగ్గ. అక్కడినుండి నీళ్ళు బయలుదేరి ఇలా పాయలుగా వస్తున్నాయి. అవి కొన్ని పారుతున్నాయి. కొన్ని నృత్యం చేస్తున్నాయి. కొన్ని పాముసడకలు నడుస్తున్నాయి. కొన్ని బుసబుస పొంగుతున్నాయి. ఇవన్నీ వచ్చి ఏకమయి వాగుగా మారి ముందుకుపోతున్నాయి. అక్కడి ఒక బండమీద కూర్చున్నాం. సింహాసనంలాంటి ఆ బండమీద కూర్చుని చూస్తుంటే సూర్యకాంతిపడి ఆ పాయలన్నీ తళతళా మెరుస్తూ కనిపించాయి. బిలబిలమంటూ అవి పారుతుంటే నాకు భలే ముచ్చటేసింది. ఆ ఉత్సాహంతో ఆ విశాలమైన బండమీద పడి గెంతుతూ "మేమే రాజులం" అంటూ గోలచేశాం. అప్పటికే మేము వచ్చి చాలాసేపయింది. సందెవేళ కావొస్తోంది. అయితే ఏం? కొండమీద వెలుగు బాగానే ఉంది. వేసవి ప్రొద్దుకదా ఇంకా గంటసేపు కూర్చోవచ్చు అనుకున్నాం. నామటుకు నాకు అక్కడినుండి కదలాలని అనిపించలేదు. అలా చుట్టూ చూస్తూనే కూర్చున్నాను.

ఆ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

సందెవేళ = ... జాలువారు = ... ప్రొద్దు = ...

ఇ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1) బండ మీద కూర్చుని చూస్తుంటే కొండవాగు ఎలా కనిపించింది?

....

2) కూర్చోవడానికి ఉపయోగించే వస్తువుల పేర్లు రాయండి.

ఉదా : కుర్చీ .... , ... , ...

ఈ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

కొండవాగు పాయలు పాముసడకలు నడుస్తున్నాయి

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

3. కొండవాగు

తేది

అ) కింది పేరా ధారాళంగా చదవండి. అచ్చు అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలకు '○' చుట్టండి.

అక్కడినుంచి చూస్తుంటే ఆ ప్రదేశ మంతా వివిధ రంగులతో తయారు చేసిన దేశపటంలా కనిపిస్తోంది. కాలిదార్లూ, వాగులూ, రోడ్లూ అంతకంతకూ వెడల్పయిన గీతల్లా కనిపిస్తున్నాయి. దూరాన ఉన్న ఇళ్ళన్నీ కొండపల్లి బొమ్మల్లా ఉన్నాయి. ఆ ఎత్తుమీద నుంచి చూస్తే ఎటుచూసినా ప్రకృతి సౌందర్యమే కనిపిస్తోంది. ఈ నేల ఇంత అందంగా ఉంది అనుకుంటే ఆకాశం మరింత అందంగా ఉంటుంది. ఆకాశం ఆ ఎత్తునుండీ చూస్తే అత్యద్భుతంగా కనిపించింది. ఒకమూల ఏ మార్పు లేకుండా వట్టి నీలంగా ఉంది. ఇంకోమూల పింజెమబ్బులు ఒకదానిమీద ఒకటి పడి దొర్లుతూ రకరకాల విన్యాసాలు చేస్తున్నాయి. తూర్పుకు తిరిగితే నల్లని మేఘాలు ఒత్తుగా కదులుతున్నాయి. అవి కాసేపు ఏనుగులు బారులు తీసి వరుసగా నడుస్తున్నట్లూ, కొన్ని కదం తొక్కుతున్నట్లు అనిపించాయి. ఇటు పశ్చిమానికి తిరిగితే భూమి, ఆకాశాలు కలిసేచోట, ఆకాశం ఎర్రని మంటతో పొగలు క్రక్కుతున్నట్లు ఉంది.

ఆ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

సౌందర్యం = ... విన్యాసాలు = ...

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. దూరం నుండి చూస్తే ఇళ్ళు ఎలా కనిపించాయి?

   ....

2. భూమి, ఆకాశాలు కలిసేచోట, ఆకాశం ఎలా ఉంది?

   ....

3. ఆకాశంలో మబ్బులు ఎలా ఉన్నాయి?

   ....

4. దిక్కుల పేర్లు రాయండి.

   ఉదా : తూర్పు .... , ... , ...

ఈ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ప్రకృతి ఎప్పుడూ అందంగా ఉంటుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

3. కొండవాగు

అ) కింది పేరా ధారాళంగా చదవండి. 'ం' సున్నా ఉన్న పదాల కింద గీత గీయండి.

అలా చూస్తూ ఉండగానే చీకటిపడడం ప్రారంభించింది. మా రామం ఈలపాట పాడుతుంటే సూర్య దానికి తాళం వేస్తున్నాడు. ఇక బయలుదేరుదామని ముగ్గురమూ ఆ బండ దిగి 'ఇదెంత బాగుందిరా' 'అదెంత బాగుందిరా' అనుకుంటూ ఉత్సాహంగా ఇంటిదారి పట్టాం. చూడాలనుకోవాలే గానీ ప్రకృతిలో ప్రతి దృశ్యం అందమైనదే. వినాలనుకోవాలేగానీ ప్రకృతిలో ప్రతి శబ్దం అద్భుతమైనదే. మన మిత్రులకు ఈ లేఖ చూపించు. మీరు కూడా ఎప్పుడో ఒకసారి ఈ ఊరు తప్పక చూడండి. నీ అనుభవాలన్నీ నాతో పంచుకుంటావు కదూ!

నీ

ప్రియమైన స్నేహితుడు

జావేద్

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

ప్రారంభం = ...   అద్భుతం = ...

ఇ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1) పై లేఖను ఎవరు రాసారు?

....

2) ముగ్గురూ ఏమనుకుంటూ ఇంటి దారి పట్టారు?

....

3) నీకు "చాలా బాగుంది" అని అనిపించిన రెండు వస్తువులు లేదా ప్రాంతాల పేర్లు రాయండి.

....

ఈ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ప్రకృతిలో ప్రతి శబ్దం అద్భుతమైనదే.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

3. కొండవాగు

తేది

అ) **కింది పేరా చదవండి. ఐదక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.**

ఈ నేల ఇంత అందంగా ఉంది అనుకుంటే ఆకాశం మరింత అందంగా ఉంటుంది. ఆకాశం ఆ ఎత్తు నుండీ చూస్తే అత్యద్భుతంగా కనిపించింది. ఒకమూల ఏ మార్పు లేకుండా వట్టి నీలంగా ఉంది. ఇంకోమూల పింజెమబ్బులు ఒకదానిమీద ఒకటి పడి దొర్లుతూ రకరకాల విన్యాసాలు చేస్తున్నాయి. తూర్పుకు తిరిగితే నల్లని మేఘాలు ఒత్తుగా కదులుతున్నాయి. అవి కాసేపు ఏనుగులు బారులు తీసి వరుసగా నడుస్తున్నట్టూ, కొన్ని కదం తొక్కుతున్నట్టు అనిపించాయి. ఇటు పశ్చిమానికి తిరిగితే భూమి, ఆకాశాలు కలిసేచోట, ఆకాశం ఎర్రని మంటలో పొగలు క్రక్కుతున్నట్టు ఉంది.

ఆ) **కింది పదాలకు సంబంధించిన వాక్యాలను రాయండి.**

1. ఆకాశం : ....

....

2. మేఘాలు : ....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) **గేయం చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.**

ఇదే ఇదే ఈ కొండ – ఏనుగు మల్లమ్మ కొండ
మల్లమ్మ తపమాచరించిన కొండ – హార్స్లీ సేద తీరిన కొండ
అందాలొలికే ఈ కొండ – వేసవి విడిదికి ఈ కొండ
ఇదే ఇదే ఈ కొండ – ఏనుగు మల్లమ్మ కొండ.

1. ఈ గేయం ఏ కొండ గురించి చెబుతుంది?

....

2. మీరు చూసిన కొండల పేర్లు రాయండి.

....

3. మీకు తెలిసిన కొండ గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 6

3. కొండవాగు

తేది

అ) కింది కథను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

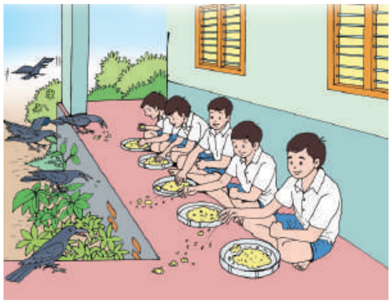

విజయ్, కార్తీక్ మంచి స్నేహితులు. రోజూ బడికి వేళకు వెళ్ళేవారు. వీళ్ళు వస్తే బడిలో పిల్లలందరూ వీరి చుట్టూ చేరేవారు. వీళ్ళు ఏ తినుబండారాలు తెచ్చుకున్నా స్నేహితులందరినీ పిలిచి, పంచుకుని తినేవాళ్ళు.

ఒకరోజు పిల్లలంతా విజయ్, కార్తీక్ ల దగ్గరకు పోయి, "అందరితో కలిసి పంచుకుని తినే మంచి అలవాటు మీకెలా వచ్చింది?" అని అడిగారు. మధ్యాహ్నం అందరం కలిసి భోజనం చేసేటప్పుడు చెబుతామని కార్తీక్ చెప్పాడు.

మధ్యాహ్నం భోజనం చేసే సమయంలో పిల్లలంతా కలిసి ఒకచోట కూర్చున్నారు. విజయ్, కార్తీక్ అక్కడకు చేరిన రెండు కాకులను చూపించారు. ఆ కాకులు కావ్ ... కావ్ ... మంటూ అన్ని కాకులను పిలిచాయి. పిల్లలు వదిలిన అన్నం మెతుకులు కలిసి తినసాగాయి. అందరితో కలిసి పంచుకుని తినడం మేం కాకుల నుండే నేర్చుకున్నామని చెప్పారు. నేర్చుకోవాలే గానీ, ప్రకృతి మనకు చాలా నేర్పుతుంది.

1. విజయ్, కార్తీక్ లకు ఉన్న మంచి అలవాటు ఏమిటి?

   ....

2. పిల్లలంతా విజయ్, కార్తీక్ లను అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటి?

   ....

3. ఆహారం దొరికినప్పుడు కాకులు ఏం చేస్తాయి?

   ....

4. నేర్చుకోవాలే గానీ .... మనకు చాలా నేర్పుతుంది.

5. ఈ కథకు పేరు పెట్టండి? ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పదాలను పేరాలో సరైన చోట రాయండి.

పక్షులు - వలలు - సూర్యుడు - చేపల వేటకు

సముద్రపు అలలు తీరాన్ని తాకుతున్నాయి. చల్లని గాలి అలల వెంబడి పరుగెడుతూ సముద్రాన్ని దాటుకుంటూ ముందుకు పోతుంది. పండిన నారింజ రంగులో ఉన్న .... సముద్రం మధ్య నుండి బయటకు వస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నాడు. రోజూలాగే ఆహారం కోసం వెతుకులాడే .... సముద్రం పై నుండి ఎగురుతూ పోతున్నాయి. పడవల లంగర్లు తీసి, ... పోయే జాలర్లు .... భుజాన వేసుకుని, పడవలపై బయలుదేరారు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 7

3. కొండవాగు

తేది

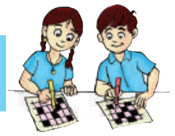

పదజాలం

అ) కింది గళ్ళలో అడవికి సంబంధించిన పదాలు రాయండి.

కుం	ప	క్షు	లు	గ
కు	న	చె	అ	జం
ళ్ళు	నె	ట్లు	త	తు
తే	నె	న	పూ	వు
వి	స్త	రా	కు	లు

ఉదా : చెట్లు

....

....

....

....

ఆ) కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలు రాయండి. ఆ అర్థంతో వాక్యాన్ని తిరిగి రాయండి.

ఉదా॥ ఆకాశంలో మేఘాలు <u>గబగబా</u> కదులుతున్నాయి.

గబగబా = వేగంగా ...... ఆకాశంలో మేఘాలు <u>వేగంగా</u> కదులుతున్నాయి.

1) విరగబూసిన మల్లెపూలు <u>చూడచక్కగా</u> ఉన్నాయి.

చూడచక్కగా = ...

2) పుట్టలలో <u>సర్పాలు</u> నివసిస్తాయి.

సర్పాలు = ...

3) <u>పర్వతాల</u> నుండి జలపాతాలు కిందికి పారుతున్నాయి.

పర్వతాలు = ...

4) సూర్యకాంతికి తామరాకుపై నీటిబిందువులు <u>ధగధగా</u> మెరుస్తున్నాయి.

ధగ ధగ = ...

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

3. కొండవాగు

తేది

అ) **కష్టసుఖాలు - కష్టము, సుఖము అనే రెండు పదాలు కలిసి "కష్టసుఖాలు" అని ఒకే పదంగా రాశాం. ఈ పదాన్ని జంటపదం అంటారు. ఇటువంటి కొన్ని జంటపదాలు రాయండి.**

ఉదా : కష్టసుఖాలు ....

.... , ... , ...

.... , ... , ...

ఆ) **కింది పదాలు చదవండి. ఏవైనా రెండు పదాలు ఉపయోగించి వాక్యాలు రాయండి.**

మేఘాలు	చందమామ	పూలు	ఇంద్రధనుస్సు
సముద్రం	అడవి	మంచు	చెట్లు
పక్షులు	వర్షాలు	జంతువులు	కొండలు

ఉదా : అడవిలో ఎత్తైన చెట్లు ఉన్నాయి.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) **పాఠం ఆధారంగా కింది పదానికి సంబంధించిన వర్ణన పదాలు రాయండి.**

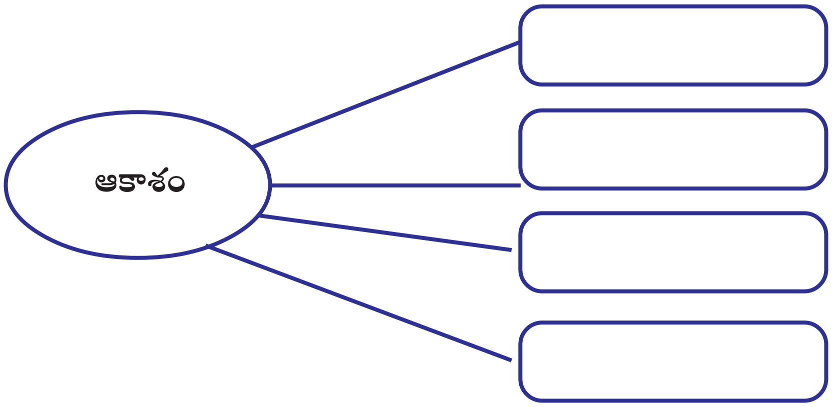

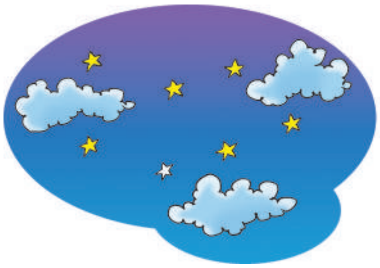

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

3. కొండవాగు

తేది

అ) "ఇంద్రధనుస్సు" ను "హరివిల్లు" అని కూడా అంటారు. వర్షం వచ్చే సమయంలో "ఇంద్రధనుస్సు" ఆకాశంలో కనిపిస్తుంది. ఈ ఇంద్రధనుస్సులో కనిపించే రంగుల పేర్లు రాయండి.

ఇంద్రధనుస్సు :

....

....

ఆ) కింది ఆధారాలతో పట్టిక పూరించండి.

అడ్డం	నిలువు
1. కొండకు మరొక పేరు (3)	1. గాలిలో ఎగిరేది (2)
2. చేపలు పట్టుకుని తినే తెల్లని పక్షి (2)	2. తక్కువమందిని ఇలా అంటారు (3)
3. ఒక తియ్యని పండు (3)	3. నదులన్నీ దీనిలో కలుస్తాయి (3)
4. గుడిలో, బడిలో కొట్టేది (2)	4. అన్నం వార్చితే వచ్చేది (2)

SCERT ANDHRA PRADESH

(1)				(2)	
	(3)				
				(4)	

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 10

3. కొండవాగు

తేది

స్వీయరచన

1. నీటి బుగ్గ దగ్గర నుండి పాయలు ఎలా వస్తున్నాయి?

....

....

2. కొండపై నుండి చూస్తుంటే ఊరు ఎలా కనిపిస్తుంది?

....

....

....

3. ఆకాశంలో మేఘాలు ఎలా కనిపిస్తున్నాయి?

....

....

....

....

....

4. మీరు చూసిన ఒక ప్రదేశం గురించి రాయండి.

....

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 11

3. కొండవాగు

తేది

సృజనాత్మకత

అ) మీరు చూసిన ఒక ప్రదేశం గురించి మీ మిత్రునికి లేఖ రాయండి.

ప్రియమైన

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇట్లు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

3. కొండవాగు

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలలో నామవాచకాన్ని, సర్వనామాన్ని గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

1. వీరన్న పొలం వెళ్ళాడు. అతడు మామిడికాయలు కోసాడు.
2. సునీత, వినీత బజారుకు వెళ్ళారు. వాళ్ళు కూరగాయలు కొన్నారు.
3. పిల్లి పాలు తాగింది. అది మ్యావ్ మ్యావ్ అంటూ పారిపోయింది.
4. దివ్య బడికి వెళ్ళింది. ఆమె పరీక్ష రాసింది.

ఆ) కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి. ఖాళీలలో సరైన సర్వనామాన్ని రాయండి.

1. ఆనంద్ చెరువుకు వెళ్ళాడు. .... చేపలు పట్టాడు.
2. విశాఖపట్టణంలో బీచ్ ఉంది. .... సుందరమైన నగరం.
3. నెమలి అందమైన పక్షి. .... అందమైన ఈకలు ఉంటాయి.
4. రాజు హోటల్‌కు వెళ్ళాడు. .... పూరీ తిన్నాడు.
5. సిరి సంగీతం నేర్చుకుంది. .... పాటలు బాగా పాడుతుంది.

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

4. జయగీతం

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది గీతాన్ని చదవండి. ప్రాస పదాల కింద గీత గీయండి.

జయ జయ జయ అంబేద్కర! జయ దళిత జన స్వరా!
జయ మానవ మందారా! జయభారత భాస్కరా! ॥ జయ ॥
నవ భారత సంవిధాన ధర్మ పథక నిర్మాతా!
భువి సమస్త పీడిత జన దుఃఖశాంతి తథాగతా! ॥ జయ ॥

ఆ) గేయం ఆధారంగా కింది ఖాళీలు పూరించండి

1. నవభారత ....
2. భువి ....
3. జయమానవ ....
4. జయ జయ ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి

1. భాస్కర = ... 2. భువి = ...
3) పథకం = ... 4) సంవిధానం = ...

ఈ) కింది వాక్యం చదవండి. ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

చదవాలనే ఆకాంక్ష, పట్టుదల ఉంటే ఉన్నతవిద్యను అభ్యసించడం ఎవరికైనా సాధ్యమేనని అంబేద్కర్ నిరూపించాడు.

1. ఉన్నత విద్యను అభ్యసించాలంటే మనం ఏమి కలిగి ఉండాలి?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

విద్య వికాసాన్ని, విజ్ఞానాన్ని ఇస్తుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 2

4. జయగీతం

తేది

అ) కింది గీతాన్ని చదవండి. నాలుగక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

వేదాలను శోధించి వేదాంతము నధిగమించి
మనిషి మనిషిగా బ్రతుకుటె మహితమన్న మహాశయా ॥ ॥ జయ ॥

అస్పృశ్యత రూపుమాపి అగ్ర అంత్య భేదముడిపి!
నిష్కల భారత జాతికి నీడయైన బోధిప్రియ ॥ ॥ జయ ॥

ఆ) గేయంలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.

.... , ... , ...

.... , ... , ...

ఇ) గీతం ఆధారంగా కింది పదాలను సరిచేసి రాయండి.

1. బ్రతుకుంటే మనిషిగా మనిషి ....
2. అంత్య భేదముడిపి అగ్ర ....
3. జాతికి నిష్కల భారత ....
4. ప్రియబోధి నీడయైన ....

ఈ) పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. వేదాంతం = ... 2. ఉడిపి = ... 3. మహితం = ...

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉ) కింది వాక్యం చదవండి. ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

అందరూ సమానమని భావించాలి. మనిషి మనిషిగా బ్రతకడమే ఉన్నతమైనదని అంబేద్కర్ చెప్పారు.

1. మీరు తోటి విద్యార్థులతో ఎలా మెలగాలి.

....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

గొప్ప ఆశయాలు కలిగినవారు గౌరవింపబడతారు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

4. జయగీతం

అ) కింది గీతాన్ని చదవండి. 'మ' అక్షరంతో మొదలైన పదాల కింద గీత గీయండి.

జాతీయ సమైక్యానికి మతాతీత రాజ్యానికి
ప్రజాస్వామ్య ధర్మానికి ప్రాణమైన సంఘర్షీ! ॥ జయ ॥

జగతికి స్వేచ్ఛా సమతా సౌభ్రాత్రములను కూర్పగ
జన్మమెల్ల పోరాడిన జనగణ విప్లవ యోద్ధా! ॥ జయ ॥

ఆ) సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి

1. ప్రజాస్వామ్య .... ప్రాణమైన సంఘర్షీ ( )

   అ) కర్మానికి ఆ) ధర్మానికి ఇ) మర్మానికి

2. జన్మమెల్ల .... జనగణ విప్లవ యోద్ధా! ( )

   అ) పాడిన ఆ) పొగిడిన ఇ) పోరాడిన

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. జగతి = ... 2. సమత = ...

3. స్తోత్రము = ... 4. యోద్ధ = ...

SCERT ANDHRA PRADESH

ఈ) కింది వాక్యాలు చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రజలు స్వేచ్ఛను కోరుకుంటారు. నచ్చిన అభిప్రాయాలను చెప్పడానికి, ఆనందంగా జీవించడానికి నచ్చిన నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి స్వేచ్ఛను కోరుకుంటారు.

1. ప్రజలు స్వేచ్ఛను ఎందుకు కోరుకుంటారు?

   ....

2. మీరు ఏఏ విషయంలో స్వేచ్ఛను కోరుకుంటారు?

   ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

భారతీయులందరూ సమానమే

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 4

4. జయగీతం

తేది

అ) కింది గీతాన్ని చదవండి. ద్విత్వాక్షర పదాలకు '◯' చుట్టండి.

అంధకాలమున పుట్టి అవనికి దీపము పెట్టి
పంకమును మథించి మహికి పరిమళ మొసగిన సూరీ! ॥ జయ ॥

రాళ్ళకు జీవము పోసి మ్రోళ్ళను చిగురింప జేసి,
మట్టినుండి మానవులను మలచిన కారణజన్మా! ॥ జయ ॥

ఆ) కింద ఇచ్చిన వాక్యాలను సరైన క్రమంలో రాయండి.

పంకమును మథించి మహికి ....

అంధకాలమున పుట్టి ....

పరిమళ మొసగిన సూరీ ....

అవనికి దీపం పెట్టి ....

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. అవని = ... 2. పంకం = ...

3. పరిమళం = ... 4. సూరీ = ...

5. ఒసగు = ... 6. మహి = ...

ఈ) కింది వాక్యాలు చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అక్షరాస్యత లేని కాలాన్ని అంధకాలం అనవచ్చు. ఆనాడు తెలియనితనం మనిషిని చైతన్యవంతునిగా చేయలేకపోయింది.

1. అంధకాలమంటే ఏమిటి?

....

2. మనిషిని చైతన్యం చేసే ఆయుధం ఏది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

చదువు మనిషిని చైతన్యవంతుడిగా చేస్తుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

SCERT ANDHRA PRADESH

4. జయగీతం

అ) కింది 'లేఖ'ను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

ప్రియమైన శంకరం,

నేను బాగా చదువుతున్నాను. నీవు కూడా బాగా చదువుతున్నావని అనుకుంటున్నాను. మాకు 'సురేష్' అనే ఆయన నోటు పుస్తకాలు ఇచ్చాడు. ఆయన మా పాఠశాలలోనే ఐదవ తరగతి వరకు చదువుకున్నాడట. ఆయన ఏం చెప్పారంటే ...

అంబేద్కర్ చిన్నతనంలో చదువుకోవడానికి ఎన్నో ఆటంకాలు, అవమానాలు ఎదుర్కొన్నాడు. అయినా వెనుకడుగు వేయకుండా బాగా చదువుకొని గొప్పవాడైనాడు. నేను కూడా పేద కుటుంబంలో పుట్టాను. అంబేద్కర్‌ని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని చదువుకున్నాను. మీరందరూ పుస్తకాలు బాగా చదవాలని, పుస్తకాలు చదివితే మంచి 'నడవడిక' వస్తుందని చెప్పాడు. నిజంగా ఆయన మాటలు మాలో ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించాయి. మనం కూడా అంబేద్కర్ లాంటి గొప్పవారిని గురించి తెలుసుకోవాలి.

నీవు కూడా మీ పాఠశాల విశేషాలను తెలియజేయవలెను.

ఇట్లు
నీ మిత్రుడు
దేశప్ప

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉదా : 'సురేష్' పిల్లలకు ఏమి ఇచ్చాడు?

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____

4. జయగీతం

అ) పేరా చదవండి. కింది పదాలు సరైనచోట ఉంచండి.

దబ్బు, యువకుడు, దుప్పటి, కొన్నాళ్ళకు, ముక్కలు, బొమ్మలు

ఒకరోజు బుద్ధుడికి ఒక .... కొనుగోలు చేస్తున్న ఒక యువకుడు కనిపించాడు. ఈ "దుప్పటి .... చినిగిపోతుంది కదా! అప్పుడు దాన్నేం చేస్తావ్" అన్నాడు బుద్ధుడు. "దీన్ని రెండు .... గా చింపి అంగవస్త్రంగా వాడుకుంటాను" అన్నాడు ఆ యువకుడు. మరి అవి కూడా చినిగితే అన్నాడు బుద్ధుడు. "ముక్కలుగా చేసి ఇల్లు తుడుచుకోవడానికి వాడుకుంటాను" అన్నాడు. "అది కూడా ముక్కలైపోతే" అన్నాడు బుద్ధుడు. "ఆ ముక్కలన్నిటిని మట్టితో కలిపి పిసికి బొమ్మలు చేస్తాను. ఆ .... అమ్మగా వచ్చిన .... తో మరో కొత్త దుప్పటి కొనుక్కుంటాను" అన్నాడు నవ్వుతూ ఆ యువకుడు. ఆ మాటలకు బుద్ధుడు సద్వినియోగం చేసుకోవడం అంటే ఇదేమరి అని తన శిష్యులకు చెప్పాడు.

SCERT ANDHRAPRADESH

ఆ) కింది పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

భీంరావ్ రాంజీ అంబేద్కర్ 1891 సంవత్సరం ఏప్రిల్ 14వ తేదీన మహౌలో జన్మించాడు. మహౌ ఇప్పటి మధ్యప్రదేశ్‌లో ఉంది. తల్లి భీమాబాయ్, తండ్రి రాంజీ మల్‌జీ సాక్పాల్. వీరు మహారాష్ట్రలోని రత్నగిరి జిల్లా, అంబావే గ్రామానికి చెందినవారు. అంబేద్కర్‌కు చదువంటే చాలా ఇష్టం. బాల్యదశ నుండి అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నా వాటన్నింటినీ అధిగమించి ఉన్నత విద్యను అభ్యసించారు. కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయంలో 1915లో ఎం.ఏ, 1916లో పిహెచ్.డి లను పూర్తి చేశారు. వీరి జీవితకాలంలో విద్యకు అత్యంత ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. వీరు అనేక పట్టాలను (డిగ్రీలను) పొందారు.

1. అంబేద్కర్ తల్లిదండ్రులు ఏ ప్రాంతానికి చెందినవారు?

....

2. అంబేద్కర్ అత్యంత ప్రాధాన్యతనిచ్చే అంశం?

....

3. అంబేద్కర్ నుండి నీవు స్ఫూర్తి పొందే అంశం?

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

4. జయగీతం

పదజాలం

అ) కింది వాక్యాలలో గీతగీసిన పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. పంకమును <u>మథించి</u> మహికి ....
2. మనిషి మనిషిగా బ్రతుకుటే <u>మహితమన్న</u> ....
3. దుఃఖశాంతి <u>తథాగతా</u> ....
4. <u>మలచిన</u> కారణజన్మా ....

ఆ) అంబేద్కర్ ఔన్నత్యం గురించి వాడిన పదాలు పాఠం ఆధారంగా రాయండి.

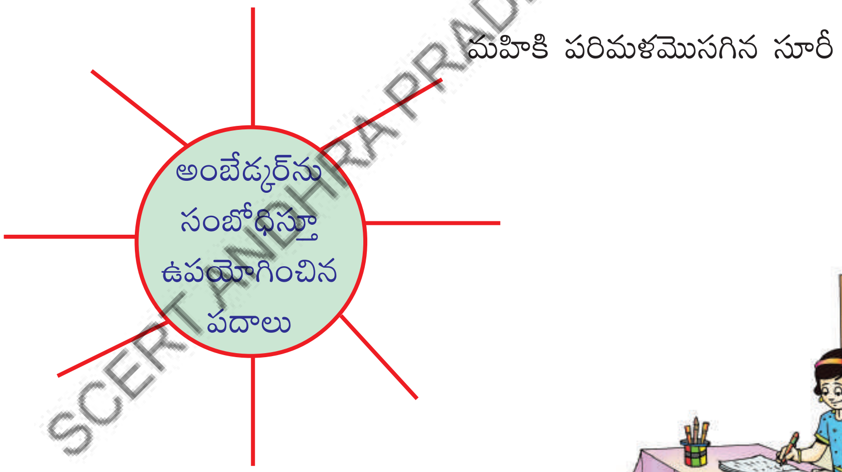

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) పాఠంలోని సంబోధన పదాలు రాయండి.

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 8

4. జయగీతం

తేది

అ) కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి. అర్థాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

ఉదా : అంత్య = చివర

ఊరి చివర పొలాలు ఉన్నాయి.

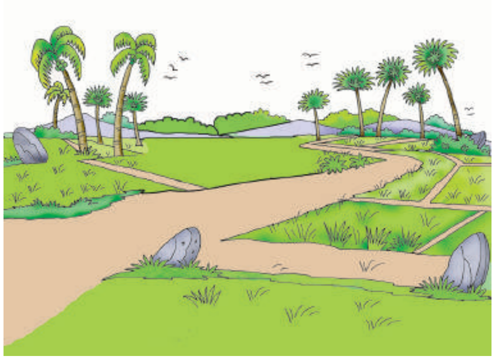

పరిమళం =

....

పంకం =

....

ఆ) కింది పదాలు జత చేయండి. జాతీయాలుగా మారుతాయి. వాటిని రాయండి.

1.	రూపు	పోసి
2.	అంధ	జన్మ
3.	జీవం	కాలం
4.	కారణ	మాపు

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) పాఠం ఆధారంగా కింది గడులను పూరించండి.

జ				
జ				
జా				
జీ				
జే				

....

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 9

తేది

4. జయగీతం

అ) కింది పదం ఆధారంగా అంత్యాక్షరి రాయండి.

మహి

హిమం

మందార

ఆ) కింది పదాలకు సరైన వాక్యాలను జతపరచండి. రాయండి.

	భారతదేశానికి సువాసన ఇచ్చే పుష్పాలు పుష్పింపజేసినారు
1. భారత భాస్కరా	గౌతమ బుద్ధునిలా దుఃఖం నశింపజేసినారు
2. దుఃఖ శాంతి తథాగతా	భారతదేశానికి సూర్యుని వంటివారు
	భారతదేశాన్ని భాసింపజేసినవారు

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది వాక్యాల ఆధారంగా గీతంలోని పాదాలను గుర్తించి రాయండి.

1. భూమి మీద సమస్త పీడిత జనులకు బాధతీర్చినవాడు.

....

2. ఉన్నత, అధమ అనే భేదం తొలగించినవాడు.

....

3. నిర్జీవమైన రాళ్ళకు జీవం పోసినవాడు.

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 10

4. జయగీతం

తేది

స్వీయరచన

అ) ఎలా బతకడం గొప్ప విషయమని అంబేద్కర్ చెప్పాడు?

....

....

ఆ) మీ తరగతి గదిలో చదువులో వెనుకబడిన విద్యార్థికి నీవు ఏ విధంగా సహాయం చేస్తావు?

....

....

....

....

ఇ) భవిష్యత్‌లో నీవు ఏం అవ్వాలనుకుంటున్నావు? దానికి నీవేమి చేస్తావు?

....

....

....

....

....

ఈ) అంబేద్కర్ గురించి రాయండి.

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

4. జయగీతం

తేది

సృజనాత్మకత

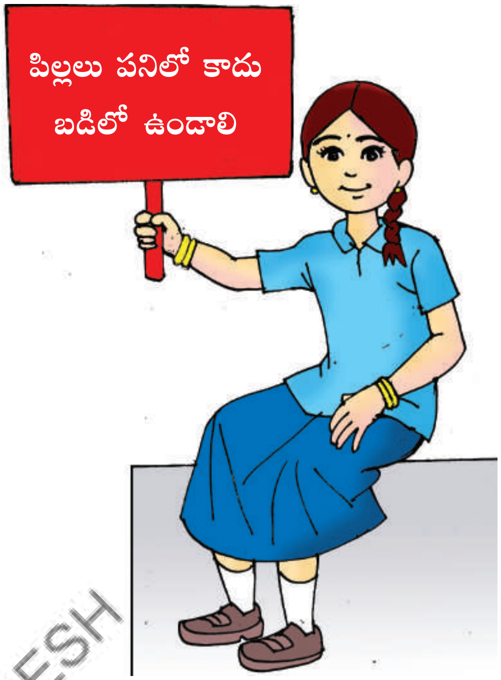

అ) బాలకార్మిక నిర్మూలనకు నినాదాలు తయారు చేయండి.

ఆ) కింది గేయాన్ని పొడిగించండి.

రోజూ బడికి వచ్చేస్తాం

పాఠం చక్కగ చదివేస్తాం

కథలు ....

పాటలు ....

.... ఆడేస్తాం

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 12

4. జయగీతం

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలలో విశేషణాలను గుర్తించి కింద గీత గీయండి.

1. రాము పెద్ద పుస్తకం తెచ్చాడు.
2. వైభవ్ పది లడ్డూలు ఇచ్చాడు.
3. గౌరి పుల్లని చింతకాయ తిన్నది.
4. రేవంత్ ఎర్ర కారు కొన్నాడు.

ఆ) కింది ఖాళీలను సరైన విశేషణాలతో పూరించండి.

1. అనూషాకు .... దుస్తులు ఉన్నవి.
2. గులాబి .... రంగులో ఉంటుంది.

ఇ) కింది వాక్యాలలో క్రియలను గుర్తించండి.

1. విజయ్ పుస్తకం చదివాడు.
2. రాధ ఆసుపత్రికి వెళ్లింది.
3. జయంతి పానీపూరీ తిన్నది.
4. చేప నీటిలో ఈదింది.
5. శీను, నందు, రాబర్ట్, రవి, వెంకటేశ్ హాకీ ఆడుతున్నారు.

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______

స్పందన పత్రం - 2 (3, 4 పాఠాలు)

తేది

1. కింది గీతం చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

అంధకాలమున పుట్టి అవనికి దీపము పట్టి
పంకమును మథించి మహికి పరిమళ మొసగిన సూరీ! ॥జయ॥
రాళ్ళకు జీవము పోసి మ్రోళ్ళను చిగురింప చేసి
మట్టి నుండి మానవులను మలచిన కారణజన్మా! ॥జయ॥

అ) గేయంలోని ద్విత్వాక్షర పదాలు రాయండి.

....

ఆ) కింది అక్షరాలను గేయంలో గుర్తించండి. వాటితో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

ని మ చి

....

....

2. కింది పేరాను చదవండి, ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ఈ నేల ఎంత అందంగా ఉంది అనుకుంటే ఆకాశం మరింత అందంగా ఉంటుంది. ఆకాశం ఆ ఎత్తు నుండి చూస్తే అత్యద్భుతంగా కనిపించింది. ఒక మూల ఏ మార్పు లేకుండా వట్టి నీలంగా ఉంది. ఇంకో మూల పింజె మబ్బులు ఒకదాని మీద ఒకటి పడి దొర్లుతూ రకరకాల విన్యాసాలు చేస్తున్నాయి.

1. మబ్బులు ఎలాంటి విన్యాసాలు చేస్తున్నాయి?

....

....

2. ఆకాశం ఎలా ఎలా కనిపిస్తుంది?

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

3. అ) కింది కీలక పదానికి సంబంధించిన పదాలు రాయండి. వాటిని ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

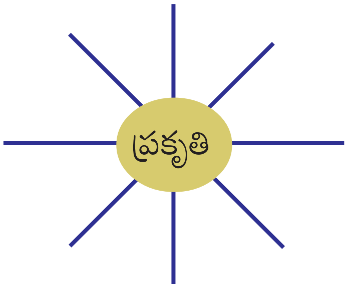

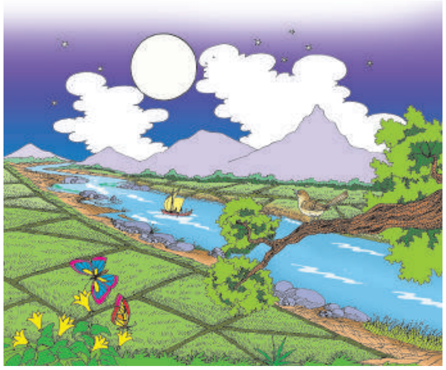

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

4) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) ఎలా బతకడం గొప్ప విషయమని అంబేద్కర్ చెప్పాడు?

జ : ....

....

....

....

ఆ) నీటి బుగ్గ దగ్గర నుండి పాయలు ఎలా వస్తున్నాయి?

జ : ....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 1

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది పేరాను చదవండి. జిల్లాల పేర్ల కింద గీతలు గీయండి.

పిల్లలూ! మీరు ఎప్పుడైనా తోలు బొమ్మలాట గురించి విన్నారా! అది మన ప్రాచీన జానపద కళ. ఎందరో గొప్పగొప్ప కళాకారులు వందల సంవత్సరాలుగా తోలు బొమ్మలాట కళకు జీవం పోశారు. మనం తోలు బొమ్మలాట గురించి తెలుసుకుందామా! 'తొంభై ఆమడలైనా వెళ్ళి తోలు బొమ్మలాట చూడాలి' అనే ప్రాచీన నానుడి వలన ఆనాటి గ్రామీణ జీవితాలలో తోలు బొమ్మలాట కెంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చారో తెలుస్తున్నది. తోలు బొమ్మలాట క్రీ.పూ. 3వ శతాబ్దం నాటికే తెలుగు ప్రాంతంలో ప్రచారంలో ఉన్నట్టు తెలుస్తున్నది. మన ఆంధ్రలో తూర్పుగోదావరి, వై.ఎస్.ఆర్. కడప, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాల్లో తోలు బొమ్మలాట కళాకారులు ఉన్నారు. మహారాష్ట్ర నుండి వలస వచ్చిన ఆరె కులస్థుల నుండి ఈ తోలు బొమ్మలాట ఇతర కులస్థులు నేర్చుకున్నారు.

ఆ) పై పేరాలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.

....

ఇ) పై పేరాలో ఒకనానుడి ఉంది కదా! దాన్ని గుర్తించి రాయండి.

....

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. జీవం = ... 2. జానపదం = ... 3. శతాబ్ది = ...

4. వలస = ... 5. ప్రాముఖ్యం = ... 6. నానుడి = ...

ఉ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. తోలుబొమ్మలాట ఎప్పటి నుంచి ప్రచారంలో ఉంది?

....

2. మన రాష్ట్రంలో ఏ ఏ ప్రాంతాలలో తోలుబొమ్మల కళాకారులు ఉన్నారు?

....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

శ్రీకాకుళం తప్పెట గుండ్లు ఆటకు ప్రసిద్ధి చెందినది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

5. తోలుబొమ్మలాట

అ) కింది పేరాలను ధారాళంగా చదవండి. వాద్య పరికరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

తోలు బొమ్మల తయారీలో జంతు చర్మాలను ఉపయోగిస్తారు. ఇవి అన్ని కాలాలకు అనుకూలంగా ఉంటాయి. తోలు బొమ్మలు ఒక అడుగు నుండి నాలుగైదు అడుగుల ఎత్తు వరకు తయారు చేసుకుంటారు.

ప్రకృతి పరంగా దొరికే మోదుగ పువ్వు, బంక, దీపపు మసి వంటి సహజ సిద్ధమైన రంగులను తోలుబొమ్మలకు వాడడం వల్ల వాటికి ఎటువంటి హాని జరగకుండా ఉంటుంది. బొమ్మలను తెరమీద ఆడించటానికి అనుకూలంగా వెదురుబద్దను బొమ్మ మధ్య భాగంలో కడతారు. బొమ్మను ఆడించటానికి ఈ వెదురు బద్దే ఆధారంగా ఉంటుంది.

మూడువైపుల మూసి ఉన్న పందిరి వేసి, ముందువైపు తెర లాగ పల్చటి తెల్లని బట్ట కడతారు. ప్రదర్శనకు ఆరు నుంచి ఎనిమిది మంది కళాకారులు ఉంటారు. కథలో స్త్రీ పాత్ర వచ్చినపుడు స్త్రీలు, పురుష పాత్ర వచ్చినపుడు పురుషులే పాట పాడుతారు. వంతలు హార్మోనియం, మద్దెల, తాళాలు వాయిస్తూ వంతపాడతారు.

ఆ) పై పేరా ఆధారంగా వచనం మార్చి రాయండి.

కథ – .... బొమ్మ – .... పువ్వు – .... కళాకారుడు – ....

ఇ) పై పేరాలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు గుర్తించి రాయండి.

మధ్య ....

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. అడుగు = ... 2. కీలకపాత్ర = ...

ఉ) పై పేరా ఆధారంగా ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయండి.

1. తోలుబొమ్మలకు వాడే రంగులు ఏవి?

....

2. తోలుబొమ్మలాట కోసం పందిరి వేశారు కదా! ఇంకా ఏయే కార్యక్రమాల కోసం పందిరి వేసి నిర్వహిస్తారు?

....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

యక్షగానం, బుర్రకథ మన తెలుగు జానపద కళారూపాలు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం **3**

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి.

తోలు బొమ్మలాటలో చెప్పే భాగవత కథల్లో ఎక్కువగా భక్త ప్రహ్లాద, సావిత్రి, కృష్ణలీలలు మొదలైనవి మూడు రోజుల పాటు ప్రదర్శిస్తారు. రామాయణ, భారత, భాగవత కథా వస్తువులతో పాటు సమాజానికి అవసరమైన వేమన, సుమతి, నీతి శతకాలలోని పద్యాలను, శ్లోకాలను, సూక్తులను, నీతి వాక్యాలను, సామెతలను సందర్భానుసారంగా ఉపయోగిస్తారు. కథ ప్రారంభానికి ముందుగా గణపతి ప్రార్థన చేస్తారు. తోలు బొమ్మలాటలో ప్రదర్శన నాట రాగంతో ప్రారంభించి, సురభి రాగంతో ముగిస్తారు. పిల్లలూ! తోలు బొమ్మలాటలో ముఖ్యంగా పిల్లలను, ఇతర సామాన్య జనాన్ని నవ్వించే రెండు హాస్య పాత్రలు ఉంటాయి. అవి కేతిగాడు, బంగారక్క, కేతిగాడినే 'జుట్టు పోలిగాడు' అని కూడా అంటారు. వీరు ప్రదర్శన మధ్యలో ప్రత్యక్షమై, చమత్కారంగా మాట్లాడుతూ ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బ నవ్విస్తుంటారు.

ఆ) తోలు బొమ్మలాటలో ప్రదర్శించే కథా వస్తువులు ఏవి?

....

....

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. సూక్తి = ... 2. లీలలు = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం గుర్తించండి.

1) తోలుబొమ్మలాటలోని హాస్య పాత్రలు ఏవి?

....

2) తోలు బొమ్మలాట ఏ రాగంతో ప్రారంభమై, ఏ రాగంతో ముగుస్తుంది.

....

ఉ) కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. కేతిగాడినే .... అని కూడ అంటారు.

అ) బంగారక్క ఆ) బొమ్మలవాడు ఇ) జుట్టు పోలిగాడు

2. వీరి ప్రదర్శన ఎన్ని రోజులు ఉంటుంది ....

అ) ఒకరోజు ఆ) మూడు రోజులు ఇ) ఐదు రోజులు

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

తోలుబొమ్మలాట చక్కని హాస్యం, ఆనందాన్ని ఇస్తుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

5. తోలుబొమ్మలాట

అ) కింది పేరాను చదవండి. జానపద కళారూపాల కింద గీత గీయండి.

ఈ కళాకారుల కుటుంబాలలో చిన్నప్పటి నుంచీ పిల్లలకు ఈ కళపై శిక్షణను ఇస్తారు. తోలు బొమ్మలు తయారు చేయడం వాటిని ఆడించడం, పద్యాలు, పాటల గానం, సంభాషణలు పలికే తీరు తదితర అంశాలపై తర్ఫీదునిస్తారు. తోలు బొమ్మలాటలో ప్రదర్శించే కథలు, గాథలు, పుస్తక రూపంలో ఉండవు. కనుకనే పిల్లలు వీటిని ముఖతః పారాయణం (ఒకరు చెపుతుంటే విని నేర్చుకోవడం) చేస్తారు. ఇందుకు వారికి మంచి జ్ఞాపకశక్తి కావాలి. ప్రదర్శనా నైపుణ్యం కూడా కావాలి. ఏ కళారూపమైనా రక్తి కట్టేది కళాకారుని నైపుణ్యంతోనే! కళలలో మానవ నాగరికత ప్రతిబింబిస్తుంది. జానపద కళలు ఒకతరం నుంచి మరొక తరానికి శ్రుత పాండిత్యంతో ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఈ కళలు కాలగర్భంలో కలిసిపోకుండా కొందరు పరిశోధకులు గ్రంథస్థం కూడా చేస్తున్నారు. పగటి వేషాలు, కోలాటాలు, బుర్రకథ, ఒగ్గుకథ, జముకుల కథలు వంటి ఎన్నో జానపదకళలను కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన అందరిది. సంస్కృతిని కాపాడుకోవడం మన కర్తవ్యం. కాబట్టి పిల్లలూ ... వివిధ జానపద కళారూపాల పాటలు, నృత్యాలు నేర్చుకుని, ప్రదర్శించి, కళలను ఆదరిద్దాం.

ఆ) పై పేరా ఆధారంగా కింది వాక్యాలలోని ఖాళీలు పూరించండి.

1. కళలలో .... ప్రతిబింబిస్తుంది.
2. .... వంటి ఎన్నో జానపద కళలను కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన అందరిది.

ఇ) పై పేరాలో కింది వాక్యాలను గుర్తించండి, వాటి కింద గీత గీయండి.

1. సంస్కృతిని కాపాడుకోవడం మన కర్తవ్యం.
2. ఈ కవులు కాలగర్భంలో కలిసిపోకూడదు.
3. ఇందుకు వీరికి మంచి జ్ఞాపకశక్తి కావాలి.

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. తర్ఫీదు = ... 2. నైపుణ్యం = ... 3. శ్రుత పాండిత్యం = ...

ఉ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. తోలు బొమ్మలాట కళాకారులు తమ పిల్లలకు ఏయే అంశాలపై తర్ఫీదునిస్తారు?

....

2. తోలు బొమ్మలాటలో ప్రదర్శించే వాటిని ఎలా నేర్చుకుంటారు?

....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

కళాపోషకులు ప్రతి సంక్రాంతికి జానపద కళాకారులను సన్మానిస్తారు.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

అ) కింది వాక్యాలలోని ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి.

దీపపుమసి – కృష్ణలీలలు – జంతుచర్మం – కేతిగాడు – బుర్రకథ

1. భాగవత కథల్లో ఎక్కువగా భక్తప్రహ్లాద, సతీసావిత్రి .... మొదలైనవి ప్రదర్శిస్తారు.
2. ప్రకృతి పరంగా దొరికే మోదుగుపువ్వు, బంక, ... వంటి సహజసిద్ధ రంగులు వాడతారు.
3. తోలుబొమ్మల తయారీలో .... ఉపయోగిస్తారు.
4. .... ని జట్టు పోలిగాడు అంటారు.
5. పగటివేషాలు, కోలాటం .... ఒగ్గుకథ, జముకుల కథ వంటి జానపద కళలను కాపాడుకోవాలి.

ఆ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

పిల్లల నుండి పెద్దల వరకూ ప్రతి ఒక్కరూ బొమ్మలు గీయడానికి ఆసక్తి చూపుతారు. పిల్లలైతే తమకు నచ్చిన బొమ్మలను గీసి, ఎంతో ఆనందపడతారు. దీనిని మనం చిత్రలేఖనం అంటాం. ఇది రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి బొమ్మను గీయడం, రెండవది ఆ బొమ్మకు రంగులు వేయడం. బొమ్మకు తగిన రంగులు వేసినపుడు అది అందంగా కనబడుతుంది. చిత్రలేఖనంలో చూసిన వస్తువులను, సన్నివేశాలను యథాతథంగా గీయడం ఒక రకమైతే, ఊహించి ప్రకృతి చిత్రాలు గీయడం మరో ప్రధానమైన అంశం. అందరికీ ఆసక్తినీ, ఆనందాన్ని ఇచ్చే కళ చిత్రలేఖనం అని చెప్పవచ్చు.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

అ) కింది గోడ ప్రకటన పత్రాలను చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

సత్యహరిశ్చంద్ర (నాటకం)

వేదిక : తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రం

విజయవాడ

తేది : 14-02-2021

సమయం : సా॥ 6 గం॥ నుండి

మేఘన ఆర్ట్స్ వారిచే ప్రదర్శన

స్వాగతం

జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల

రాయచోటి

పాఠశాల వార్షికోత్సవం

తేది : 12-04-2021

సమయం : సా॥ 5 గం॥ నుండి

ఇట్లు

ప్రధానోపాధ్యాయులు

SCERT ANDHRA PRADESH

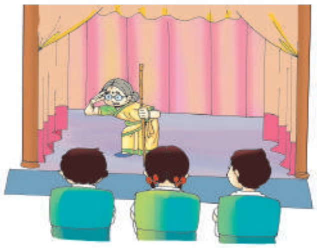

1. గోడ ప్రకటనలో ప్రదర్శించబడుతున్న నాటకం పేరు?

జ. ....

2. పాఠశాలలో జరిగే కార్యక్రమానికి ఎవరు ఆహ్వానిస్తున్నారు?

జ. ....

3. నాటకం ఎక్కడ ప్రదర్శించబడుతుంది?

జ. ....

4. పాఠశాలలో జరుగుతున్న కార్యక్రమం ఏమిటి?

జ. ....

5. నాటకాన్ని ఎవరు ప్రదర్శిస్తున్నారు?

జ. ....

6. పాఠశాలలో జరిగే కార్యక్రమం ఏ తేదీన జరగబోతోంది?

జ. ....

7. నాటకం ప్రారంభించే సమయం?

జ. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 7

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

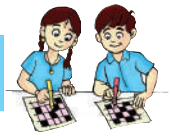

పదజాలం

అ) కింది పట్టికలో పాఠానికి సంబంధించిన పదాలు గుర్తించి రాయండి.

స్త్రీ	సు	ర	భి	ల్ల
వే	వు	న	ప	వ
శ్రు	తి	రా	గ	ం
త	యా	రు	టి	త

1 .... 2 ....

3 .... 4 ....

5 .... 6 ....

7 .... 8 ....

9 ....

ఆ) పాఠంలో హార్మోనియం, మద్దెల, తాళాలు వంటి వాద్య పరికరాలు ఉన్నాయి కదా! మీకు తెలిసిన వాద్య పరికరాలు రాయండి.

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) తోలు బొమ్మలాటకు సంబంధించిన పదాలను రాయండి. వాటితో వాక్యాలను రాయండి.

....

....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 8

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

అ) తోలుబొమ్మల తయారీకి కావలసిన వస్తువులు మీ పాఠంలోనివి వెదకి రాయండి. అవి ఇంకా ఎందుకు ఉపయోగిస్తామో రాయండి.

....

....

....

....

....

ఆ) పాఠం ఆధారంగా వాక్యాలు జతచేయండి. రాయండి.

సంస్కృతిని కాపాడుకోవడం	చిన్నప్పటి నుంచీ పిల్లలకు శిక్షణ ఇస్తారు
తోలుబొమ్మలాట ప్రదర్శనలో ఆరు నుంచి	వెదరు బద్దె ఆధారం
ఈ కళాకారుల కుటుంబాలలో	అనుకూలంగా ఉంటాయి
బొమ్మను ఆడించడానికి	మన కర్తవ్యం
ఇవి అన్ని కాలాలకు	ఎనిమిది మంది కళాకారులుంటారు

SCERT ANDHRA PRADESH

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

అ) కీలక పదానికి సంబంధించిన పదాలు రాయండి. వాటి గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

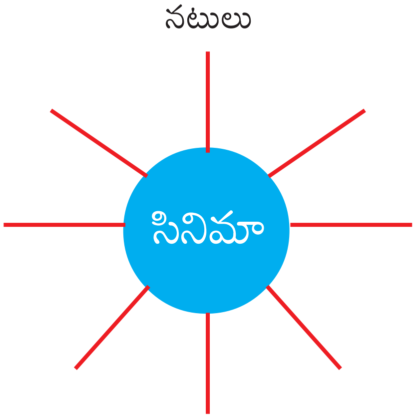

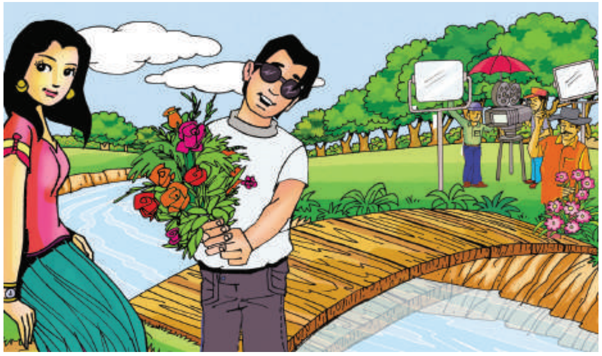

1. ....

2. ....

3. ....

ఆ) బంకమట్టితో ఏఏ బొమ్మలు చేయవచ్చో రాయండి. ఆ పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా : రేడియో — మాతాత రేడియోలో పాట వింటాడు.

....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

స్వీయరచన

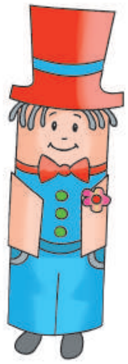

అ) కింది ప్రశ్నలకు సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయండి.

1. తోలుబొమ్మల తయారీలో రంగుల కోసం వేటిని ఉపయోగిస్తారు?

....

....

2. కళాకారుల పిల్లలకు తోలుబొమ్మలాట కళలో ఏఏ అంశాలలో శిక్షణనిస్తారు?

....

....

3. తోలుబొమ్మలాటకు కథావస్తువులుగా వేటిని తీసుకుంటారు?

....

....

....

4. తోలుబొమ్మలాట లాంటి మరికొన్ని జానపదకళల పేర్లు రాయండి.

....

....

5. తోలుబొమ్మలాట గురించి ఐదు వాక్యాలు రాయండి.

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

5. తోలుబొమ్మలాట

తేది

సృజనాత్మకత

అ) తోలు బొమ్మల్లాగే మనం గుడ్డతో బొమ్మలు, కాగితంతో బొమ్మలు తయారు చేసుకోవచ్చును. ఇక్కడ వేలికి తొడిగే కాగితపు బొమ్మలను చూడండి. ఇలాంటివి తయారు చేయండి. వీటిని ఉపయోగించి ఒక కథను రాయండి. కింది కథను పూర్తి చేయండి.

అనగనగా ఒక అడవి. ఆ అడవిలో ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

5. తోలుబొమ్మలాట

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలు చదవండి. వాక్యాలలో కర్త, కర్మ, క్రియ పదాలను గుర్తించండి. పట్టిక పూరించండి.

1) లలిత సంగీతం నేర్చుకుంది.
2) వరుణ్ కుక్కను పెంచుకుంటున్నాడు.
3) భవాని మొక్కలు నాటింది.
4) కమల కథలపుస్తకం చదువుతుంది.
5) వంశీ మిఠాయిలు పంచాడు.

కర్త	కర్మ	క్రియ

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 1

6. పెన్నేటి పాట

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) గేయం ధారాళంగా చదవండి. ప్రాస పదాల కింద గీత గీయండి.

కోటి గొంతుల కిన్నెర మీటుకొనుచు
కోటి గుండెల కంజర కొట్టుకొనుచు
వినిపింతునింక నేటి రాయలసీమ పెన్నేటిపాట
ఏదీ పెన్న! ఏదీ పెన్న! ఏదీ పినాకినీ ?
ఇదే పెన్న! ఇదే పెన్న! ఇదే పినాకినీ!

ఆ) గేయంలోని మూడక్షరాల పదాలు రాయండి.

....

ఇ) "కొనుచు" చివరగా వచ్చే పదాలను రాయండి.

ఉదా: మీటుకొనుచు

....

ఈ) గేయం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1) పెన్నేటి పాటను ఏలా వినిపించాలనుకున్నాడు?

....

2) పాట పాడేటప్పుడు ఏఏ వాద్యాలు ఉపయోగిస్తారు?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఏదీ పెన్న! ఏదీ పెన్న! ఏదీ పినాకినీ ?

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 2

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) **గేయం ధారాళంగా చదవండి.**

ఏదీ నీరు? ఏదీ హోరు? ఏదీ నీటి జాలు ?
ఇదే నీరు! ఇదే హోరు! ఇదే ఇసుక వాలు!
అదే పెన్న! అదే పెన్న! నిదానించి నడు!
విదారించు నెదన్, వట్టి ఎడారి తమ్ముడు!

ఆ) **గేయంలోని ప్రాస పదాలు రాయండి.**

....

ఇ) **ఖాళీలను పూరించండి.**

.... నీరు? ఏదీ ....? ....?
ఇదే .... వాలు?
.... నడు ?
ఎడారి .... !

ఈ) **నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.**

నిదానించి : .... హోరు : ....
విదారించు : .... వాలు : ....

ఉ) **కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.**

1) నదీ జలాలు తాగడానికే కాకుండా ఇంకా దేనికి ఉపయోగపడతాయి?

....

2) నీవు బడిలో ఎన్నిసార్లు నీళ్ళు తాగుతావు?

....

ఊ) **గీతల్లో అందంగా రాయండి.**

పాలకొండల దగ్గర పెన్నానది ప్రవాహం సన్నగా ఉంటుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 3

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) గేయం ధారాళంగా చదవండి. పాడండి.

కుండపోతల వానలు గుఱియ నేమి?
పట్టుమని పదినాళ్ళలో పారబోసి,
ఇసుక బొక్కసమున మిగులెల్ల దాచి,
పెన్న పండుకొను నీ నేల దిన్నెమీద!

ఆ) గేయంలోని ద్విత్వాక్షర పదాలు రాయండి.

....

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

కుండపోత = ... దిన్నె = ...

ఈ) గేయం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1) వానలు ఎలా కురుస్తాయి?

....

2) మిగిలిన వాన నీరు పెన్న ఎక్కడ దాచుకుంటుందని కవి చెప్పాడు?

....

3) వర్షంలో నీకు ఏఏ ఆటలు ఆడాలనిపిస్తుంది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పచ్చపచ్చని పొలాలు పల్లె సీమకు అందాలు.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

6. పెన్నేటి పాట

అ) **గేయం ధారాళంగా చదవండి.**

ఈ ఏటి నీటిలో కమ్మదనము లూరుచుండు
దోసిట నొక్కమారు పుక్కిలించిన చాలు
నీ పుట్టువునకు, సార్థకత్వము నిష్కల్మషత్వ మబ్బు!
ఇంతమంచి కన్నతల్లి ఎందుకిట్లు మారెనో?
ఇంతమంచి పెన్నతల్లి ఎందుకెండి పోయెనో?

ఆ) **గేయంలోని ద్విత్వాక్షర పదాలు రాయండి.**

....

ఇ) **గేయంలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.**

....

ఈ) **నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.**

సార్థకత్వం = ... నిష్కల్మషత్వం = ...

ఉ) **గేయం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.**

1) పెన్న నీరు ఎలా ఉంటుందని కవి చెప్పాడు?

....

2) ఒక్కసారి పెన్న నీరు పుక్కిలిస్తే ఏమవుతుందని కవి చెబుతున్నాడు?

....

....

ఊ) **గీతల్లో అందంగా రాయండి.**

వర్షాలు బాగా కురిస్తే జలాశయాలు నీటితో కళకళలాడతాయి.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) గేయం చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

కొండల బండల నానుకొని
కానల కోనలు దాటుకుని
ఉరుకుల పరుగుల పరవళ్ళు

గలగల జలజల సవ్వళ్ళు
వొంపుగ సొంపుగ సాగంగ
హాయిగ పారే సెలయేరా!
కదం తొక్కుతూ రావమ్మ
బీళ్లకు జీవాన్నివ్వమ్మ.

1. గేయంలోని అనుకరణ పదాలు రాయండి.

   గలగల ....

2. గేయంలోని జంట పదాలు రాయండి.

   మోడులు బీడులు, ..., ...

3. సెలయేరును ఎందుకు రమ్మని పిలిచారు?

   ....

4. సెలయేరును ఎలా రమ్మని పిలిచారు?

   ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) జతపరచండి. రాయండి

కోటి గుండెల	కమ్మదనము లూరుచుండు	....
కుండపోతల వానలు	కిన్నెర మీటుకొనుచు	....
దోసిటనొక్కమారు	కంజరి కొట్టుకొనుచు	....
ఈ ఏటి నీటిలో	గుణియనేమి?	....
కోటి గొంతుల	పుక్కిలించిన చాలు	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 6

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) **కింది సంభాషణ చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.**

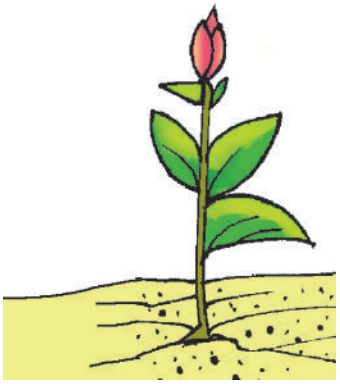

చిన్ని మొక్క : ఏయ్! వాన చినుకు! ఇలా వచ్చి, అలా వెళ్ళిపోతావేంటి?

వాన చినుకు : ఈ రోజంతా నీతోనే ఉంటానులే!

చిన్ని మొక్క : నిజంగానా! అయితే, చల్లని కబుర్లెన్నో చెప్పుకోవచ్చు.

వాన చినుకు : సరే! చల్లని కబుర్లే చెప్పుకుందాం లే.

చిన్ని మొక్క : నువ్వొస్తే నా కెంత సంతోషమో ... తెలుసా!

వాన చినుకు : అవును, నాకు కూడా చాలా సంతోషమే. నీ పూల మొగ్గల పరిమళమంటే నాకెంతో ఇష్టం.

చిన్ని మొక్క : నీ వల్లనే కదా! మేం చిగురించినా, పుష్పించినా? అంతా నీ చలువే.

వాన చినుకు : నీ పూల వాసనే కాదు, నీ చుట్టూ ఉన్న మట్టివాసన కూడా నాకు చాలా ఇష్టం.

చిన్ని మొక్క : నా నేలతల్లి చలవ, నీ రాక; ఇవే కదా! నా జీవితం.

వాన చినుకు : నువ్వుంటేనే నేనొస్తాను, నేనొస్తేనే నువ్వుంటావు అంతా ... చిత్రం కదా!

చిన్ని మొక్క : నేల తల్లీ, నువ్వూ, నేనూ మనమంతా ప్రకృతి బిడ్డలమే కదా!

SCERT ANDHRA PRADESH

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

6. పెన్నేటి పాట

తేది

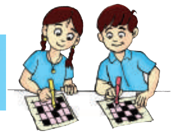

పదజాలం

అ) పాఠం ఆధారంగా గళ్ళలోని పదాలు గుర్తించండి. రాయండి. వాటితో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

రా	య	ల	సీ	మ
ఏ	కం	ఇ	వా	నే
రు	జ	సు	హూ	రు
బ	రి	క	నే	ల
ఎ	డా	రి	పె	న్న

ఉదా : రాయలసీమ

....

....

....

....

....

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పెన్నతల్లి కన్నతల్లి లాంటిదని గేయంలో చెప్పారు కదా! ఇలా తల్లిలా భావించే వాటిని మరికొన్ని రాయండి.

ఉదా: భూమాత. మాతృభాష

....

....

ఇ) మీకు తెలిసిన నదులు, ఏర్లు, కొండల పేర్లు రాయండి.

నదులు	ఏర్లు	కొండలు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 8

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) ఆడుకుందాం : ఇందులో నిచ్చెన మెట్లు ఎక్కడం మంచికి సంకేతాలు. పాములు దిగడం చెడుకు సంకేతాలు. ఈ ఆట ఆడి చూడండి.

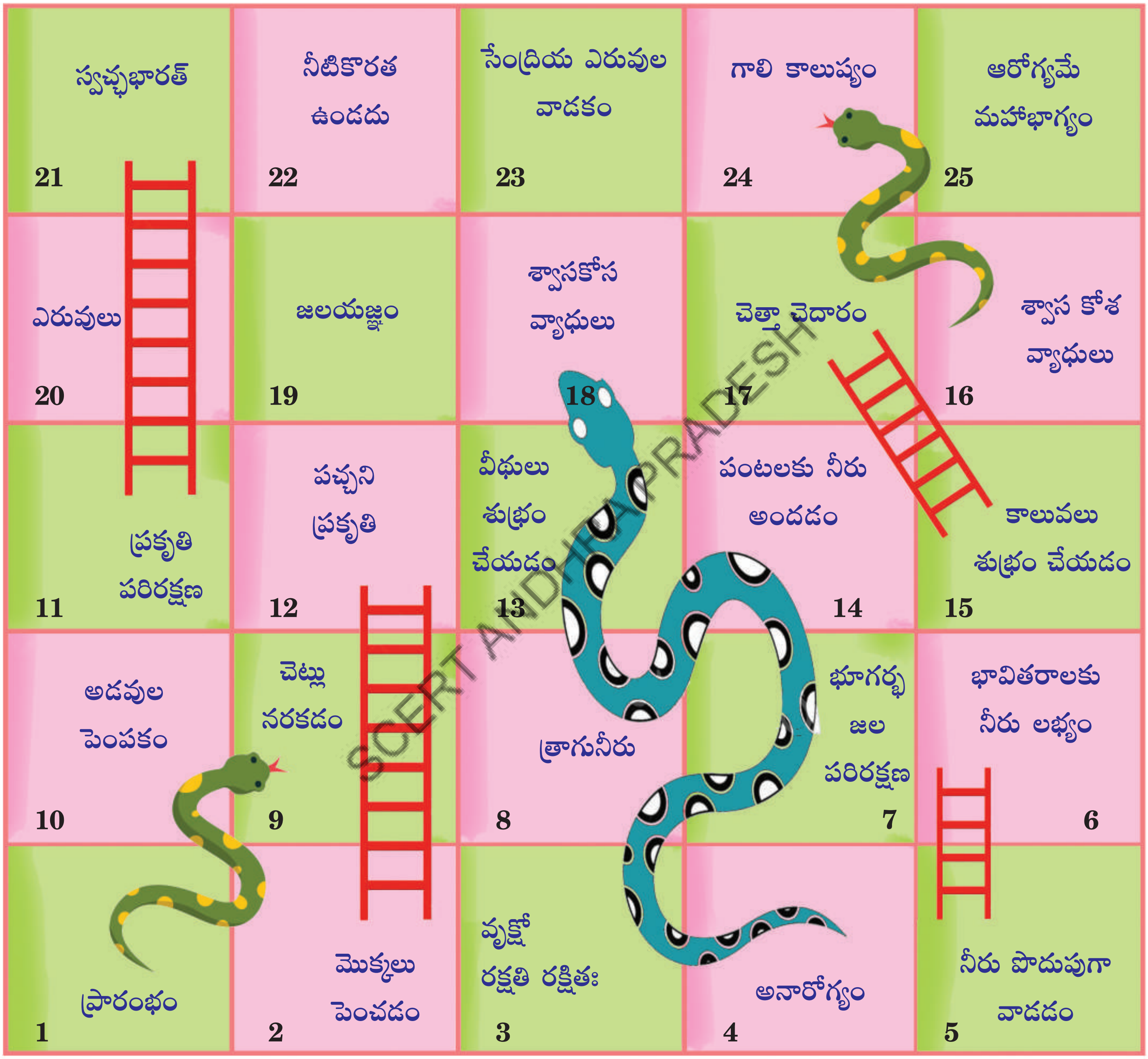

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పై ఆట ఆధారంగా రెండు వాక్యాలు రాయండి.

____

____

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

6. పెన్నేటి పాట

తేది

అ) అంత్యాక్షరి

వాన .... నలక క ....

....

....

ఆ) కీలకపదం ఆధారంగా పదాలు రాయండి. వాటితో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

వాన — మబ్బులు

ఇ) సరియైన పదాలతో జతపరచండి. రాయండి.

1. పూల	జలాలు	....
2. పంట	ఎండలు	....
3. నది	తోటలు	....
4. చల్ల	పొలాలు	....
5. వాగులు	గాలులు	....
6. మండే	వంకలు	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

6. పెన్నేటి పాట

తేది

స్వీయరచన

అ) కవి పెన్నానది పూర్వవైభవం గురించి ఏమని ప్రశ్నించాడు?

జ. ....

ఆ) పెన్నా నదిని కవి ఎలా వర్ణించాడు?

జ. ....

ఇ) నదులలో నీళ్ళు లేకపోతే మనం ఎలాంటి కష్టాలు ఎదుర్కొంటాం?

జ. ....

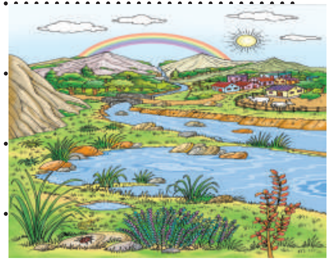

ఈ) మీకు తెలిసిన నది గురించి ఐదు వాక్యాలు రాయండి.

జ. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 11

6. పెన్నేటి పాట

తేది

సృజనాత్మకత

అ) పాఠంలోని సృజనాత్మకత అభ్యాసం ఆధారంగా కాగితం, జనపనార సంచుల వినియోగపు అవసరాన్ని తెలియచేస్తూ గోడ పత్రికను తయారు చేయండి.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) మీ పాఠశాల నిర్వహణకు ఏయే సూచనలు చేయాలనుకుంటున్నారో రాయండి.

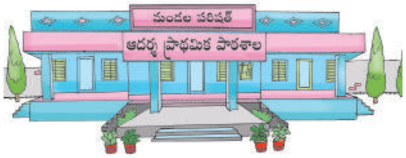

ఉదా : చిత్తు కాగితాలను చెత్తబుట్టలోనే వేయాలి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 12

6. పెన్నేటి పాట

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలు ఏ కాలాన్ని సూచించే పదాలో రాయండి.

ఉదా :- లత బొమ్మ గీసింది. (భూతకాలం)

1. రాము కబడ్డీ ఆడుతున్నాడు. (................................)
2. నేను రేపు విజయవాడ వెళ్తాను. (................................)
3. గణేశ్ కథ చదివాడు. (................................)
4. సిరి కథ చెబుతున్నది. (................................)
5. వాళ్ళంతా సినిమా చూస్తున్నారు. (................................)
6. జింక సింహం బారినుండి తప్పించుకుంది. (................................)
7. వివాన్ష్ పాకుతున్నాడు. (................................)

ఆ) కింది క్రియా పదాలతో మూడు కాలాలకు సంబంధించిన వాక్యాలు రాయండి.

అ) రాయడం : భూతకాలం : ....

వర్తమాన కాలం : ....

భవిష్యత్ కాలం : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను | అవును / కాదు |
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను | అవును / కాదు |

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

స్పందన పత్రం - 3 (5, 6 పాఠాలు)

తేది

1. కింది గీతం చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

కుండపోతల వానలు గుఱియనేమి?
పట్టుమని పదినాళ్ళలో పారబోసి,
ఇసుక బొక్కసమున మిగులెల్ల దాచి,
పెన్న పండుకొను నీ నేల దిన్నెమీద!

అ) గేయంలోని 'పది రోజులు' అని అర్థం వచ్చే పదం ఉన్న పాదాన్ని రాయండి.

....

ఆ) గేయంలోని ద్విత్వాక్షర పదాలను గుర్తించి రాయండి.

....

2. కింది పేరాను చదవండి, ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

ప్రకృతి పరంగా దొరికే మోదుగపువ్వు, బంక, దీపపు మసి వంటి సహజసిద్ధమైన రంగులను తోలు బొమ్మలకు వాడటం వలన వాటికి ఎటువంటి హాని జరగకుండా ఉంటుంది. బొమ్మలను తెరమీద ఆడించడానికి అనుకూలంగా వెదురుబద్దను బొమ్మ మధ్య భాగంలో కడతారు.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

3. కింది పదాలను చదవండి. వేరుగా ఉన్న వాటిని గుర్తించి '◯' చుట్టండి.

అ)

1.	కుర్చీ	పీట	సీసా	బల్ల
2.	పావురం	కాకి	పిచ్చుక	కోతి
3.	కాకరకాయ	బీరకాయ	కరివేపాకు	బెండకాయ

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పదాలకు అర్థాలను రాయండి.

నిదానించి = ... బొక్కసము = ...

విచారించి = ... హెూరు = ...

తర్ఫీదు = ... ప్రాముఖ్యం = ...

4) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) పెన్న నీటిని కవి ఎలా వర్ణించాడు?

జ : ....

....

....

....

....

ఆ) తోలు బొమ్మల తయారీకి ఏమేమి రంగులు ఉపయోగిస్తారు?

జ : ....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది తారుమారైన పద్య పాదాలను సరిచేసి రాయండి.

1. చొప్పడిన యూరనుండుము ....
ఎప్పుడు నెడతెగకపారు నేరును ద్విజుడున్ ....
చొప్పడకున్నట్టి యూరు చొరకుము సుమతీ! ....
అప్పిచ్చువాడు వైద్యుడు ....

2. ప్రశ్నతోడ పెరుగు ప్రాభవమ్ము ....
ప్రశ్న నుండి పుట్టు పరిణతి జ్ఞానమ్ము ....
నవయుగాలబాట నార్లమాట. ....
ప్రశ్నలేక ప్రగతి ప్రశ్నార్థకమ్మురా! ....

ఆ) కింది పద్య పదాలు పూరించండి.

1. ప్రశ్న నుండి పుట్టు ....
2. ప్రశ్న తోటి పెరుగు ....

ఇ) కింది పదాలకు అర్థం రాసి సొంత వాక్యం రాయండి.

1. ప్రాభవం = ... 2. ద్విజుడు = ...
3. చొప్పడిన = ... 4. ప్రగతి = ...

ఈ) పై పద్యాల ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయండి.

1. మనం ఎటువంటి ఊర్లో ఉండాలి?

....

2. మనం ప్రశ్నించక పోతే ఏమవుతుంది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

విజేత వెనుక ఉండేది అదృష్టం కాదు. శ్రమ, పట్టుదల, అంకితభావం.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) కింది పద్యం చదవండి. భావం రాయండి.

1. చంపదగిన యట్టి శత్రువు తనచేత
జిక్కెనేని గీడు సేయరాదు
పొసగ మేలు చేసి పొమ్మనుటే చాలు
విశ్వదాభిరామ! వినురవేమ!

ఆ) కింది పదాలకు అర్థం రాసి సొంత వాక్యం రాయండి.

1. చిక్కు =
2. పొసగ =
3. పెన్నిధి =
4. పిదప =

ఇ) కింది పదాలను సరైన వాటితో జతపరిచి పద్యం రాయండి.

1. నీతియె మూలము	అ. ప్రీతియు	....
2. నీతియె పురుషార్థ	ఆ. నియత పదంబున్	....
3. నీతియె భూత	ఇ. విద్యకు	....
4. నీతియుతం దెప్పుడొందు	ఈ. తత్త్వ నిర్ణాయకమున్	....

ఈ) కింది ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

1. శత్రువు చేతికి చిక్కినప్పుడు ఏమి చేయాలి? మీ సొంతమాటల్లో రాయండి.

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

నీతియే మూలము విద్యకు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRAPRADESH

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) కింది పద్యాలలో సంయుక్తాక్షరాల పదాలకు గీత గీయండి.

1. నిజము మీద భూమి నిలబడి యుండును
సత్యవాక్కు వలన జనత నడుచు
సత్యమొకటిపాప సంహారమును జేయు
కాళికాంబ హంస కాళికాంబ.

2. ఒరులేయవి యొనరించిన
నరవర! యప్రియము తనమనంబునకగుఁ దా
నొరులకు నవిసేయకునికిఁ
బరాయణము పరమ ధర్మ పథములకెల్లన్.

ఆ) కింది పదాలకు అర్థాలను రాయండి.

1. జనత = ... 2. పరాయణము = ... 3. ఒరులు = ...

4. నరవర = ... 5. సంహారము = ... 6. సత్యవాక్కు = ...

ఇ) కింది భావానికి తగిన పద్య పాదాలు గుర్తించి రాయండి.

1. నిజము ఒకటే పాపాలను సంహరిస్తుంది.

జ. ....

2. సత్యం మీద భూమి నిలబడి ఉంది.

జ. ....

ఈ) పై పద్యాల ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. ఇతరుల పట్ల మనమెలా వ్యవహరించాలి?

....

2. సత్య వాక్కు వలన ఏమి జరుగుతుంది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పరుల సేవే పరమ ధర్మం.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

7. పద్యనవరత్నాలు

అ) కింది పద్యాలు చదవండి.

1. చదువని వాడజ్ఞుండగు,
చదివిన సదసద్వివేక చతురత కలుగున్,
చదువగ వలయును జనులకు,
చదివించెద నార్యులొద్ద చదువుము తండ్రీ!

2. తరువులతిరసఫల భార గురుతఁగాంచు
నింగి వ్రేలుచు నమృతమొసంగు మేఘు
దుద్ధతులు గారు బుధులు సమృద్ధి చేత
జగతి నుపకర్తలకు నిది సహజగుణము.

ఆ) కింది పదాల అర్థాలు రాయండి.

1. చతురత = ... 2. నింగి = ... 3. సమృద్ధి = ...

4. ఆర్యులు = ... 5. ఉపకర్తలు = ... 6. తరువులు = ...

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది పద్యపాదాలను వరుస క్రమంలో రాయండి.

నింగి వ్రేలుచు నమృతమొసంగు మేఘు ....

జగతి నుపకర్తలకు నిది సహజగుణము ....

దుద్ధతులు గారు బుధులు సమృద్ధి చేత ....

తరువులతిరసఫల భార గురుతఁగాంచు. ....

ఈ) పై పద్యాల ఆధారంగా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. చదువుకోవడం వల్ల మనకేమి కలుగుతుంది?

జ. ....

2. చెట్లు మనకు ఏమేమి ఇస్తాయి?

జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

అందరూ చదవాలి, అందరూ ఎదగాలి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 5

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) కింది ప్రశ్నలను చదవండి. ప్రశ్నలోనే జవాబు ఉంది. గుర్తించండి. రాయండి.

1. పాదరక్షకు మరోపేరు చెప్పు? ....
2. రంపాన్ని ఆంగ్లంలో ఏమంటారో తెలుసా? ....
3. వేడివేడిగా తీసుకునే పానీయం ఏమిటీ? ....

ఆ) కింది సంభాషణ చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

(నూతిలో పడి ఉన్న నక్కను మేక చూసింది).

మేక : నక్కబావ! నక్క బావ ఏంటీ? నూతిలో ఉన్నావు?

నక్క : (మేకను మోసం చేయాలని భావించింది). ఇక్కడ తాగడానికి మంచినీరు ఉంది. అందుకే ఈ నూతిలో దిగా!

మేక : నిజమా!

నక్క : అవును. నీరు ఎంత రుచిగా ఉందో! నువ్వు చూడు. రా!

మేక : సరే ఇప్పుడే వస్తున్నా (అంటూ మేక నూతిలో దూకింది)

నక్క : భలే వచ్చావులే! (అంటూ మేకమీద ఎక్కి నూతి బయటకు వచ్చింది).

మేక : అయ్యో! ఈ జిత్తులమారి నక్క నన్ను మోసం చేసిందే! నన్ను రక్షించేదెవరు? (అంటూ ఏడ్చింది).

1. నూతిలో మంచినీరు ఉందని ఎవరన్నారు?

   జ. ....

2. నక్క మేకను ఏం చేయాలనుకుంది?

   జ. ....

3. మనం ఎవరికి దూరంగా ఉండాలి?

   జ. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ________________

SCERT ANDHRA PRADESH

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) కింది పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ఒక అడవిలో నాలుగు ఆవులు ఉండేవి. అవి పచ్చిక ఎక్కువగా ఉన్న ప్రదేశానికి వెళ్ళాయి. నాలుగు ఆవులూ చాలా స్నేహంగా, కలిసి మెలిసి ఉండేవి. వీటిపైన దాడి చేయడానికి, సింహం సాహసించేది కాదు. కొద్ది రోజులలో ఆవుల మధ్య గొడవ జరిగింది. ఎవరికి వారుగా విడిపోయాయి. అవి ఒంటరిగానే ఆహారం కోసం వెళ్ళాయి. ఇది గమనించిన సింహం ఒక్కొక్క దానిపై దాడి చేసి చంపివేసింది. ఐకమత్యం లేకపోవడం వలన అవి ఘోర నష్టాన్ని చవిచూశాయి.

1. అడవిలో ఆవులు ఎక్కడికి వెళ్ళాయి?

   జ. ....

2. మొదట్లో సింహం ఎందుకు దాడి చేయలేకపోయింది?

   జ. ....

3. ఐకమత్యం కలిగి ఉంటే ఉపయోగం ఏమిటి?

   జ. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పద్యం చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

మేడిపండు చూడ మేలిమై యుండును
పొట్ట విప్పి చూడ పురుగులుండు
బిరికివాని మదిని బింకమీలాగురా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 7

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

పదజాలం

అ) ఒకే అక్షరం ప్రథమాక్షరంగా, అంత్యాక్షరంగా ఉండే పదాలు రాయండి.

ఉదా: త : ప్రథమాక్షరం : తలుపు, తబల, తగరం

త : అంత్యాక్షరి : కవిత, కొలత, వనిత

క, ర, ము అక్షరాలతో పై విధంగా పదాలు రాయండి.

క : ప్రథమాక్షరం : ....

క : అంత్యాక్షరం : ....

ర : ప్రథమాక్షరం : ....

ర : అంత్యాక్షరం : ....

ము : ప్రథమాక్షరం : ....

ము : అంత్యాక్షరం : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) 'త' గడి కట్టును పూరించండి.

		త				
		త				
		త				
		త				
		త				
		త				
		త				
		త				
		త				

1. ప్రతీ ప్రాణికి ఉంటుంది.
2. ప్రతి ఇంటికి ఉంటుంది.
3. ఇద్దరు కలిస్తే
4. కుమారుడు
5. పురాతనం
6. ఒక వాయిద్యం
7. వారానికి ఒకసారి జరిగే బజారు
8. తాంబూలానికి అవసరమయ్యేది
9. నిరంకుశంగా పాలించేవాడు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) కింది పదాలను గమనించండి. వీటిలో రెండు పదాల సంబంధం ఉంది. అలాంటి పదాలను జతపరచండి. వాటితో ఏవైనా రెండు వాక్యాలు రాయండి.

రైతు	భూమి	తరంగిణి	చేపలు	ధరిత్రి	ఫలాలు	బువ్వ
నిజం	జలచరాలు	నది	పండ్లు	సత్యం	కర్షకుడు	భోజనం

ఉదా : కర్షకుడు – రైతు

కర్షకుడు కష్టించి వ్యవసాయం చేస్తాడు.

రైతు దేశానికి వెన్నెముక.

....

....

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

కీడు	×	....	శత్రువు	×	....
అబద్ధం	×	....	అగౌరవం	×	....
అసత్యం	×	....	కష్టం	×	....

ఇ) ఇచ్చిన పదాలతో కింది వాక్యాలను పూరించండి. ఎటు చదివినా ఒకే విధంగా ఉండే వాక్యాలు ఏర్పడతాయి. ఇలాంటివి మరికొన్ని రాయండి.

ఇరుకా	దామం	నలుపా	సామీ	నగరం

కారు ఇరుకా

పాలు .... మీసాల ....

రంగ .... మందార ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 9

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

అ) 'అతి' పదం కలిపి పదాలు రాయండి. వాటితో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

వినయం : అతి వినయం : అతివినయం ధూర్త లక్షణం.

నిద్ర : .... :

విశ్వాసం : .... :

వేగం : .... :

ఆ) వాక్యాలు చదవండి. గీత గీసిన పదానికి అదే అర్థం వచ్చే పదంతో వాక్యాన్ని తిరిగి రాయండి.

1. చెట్లు <u>మధుర</u> ఫలాలను అందిస్తాయి.

   జ. ....

2. రైతు <u>శ్రమ</u> లేకపోతే పంటలు పండవు.

   జ. ....

3. సత్యవాక్కు వల్లనే <u>జగతి</u> నడుస్తుంది.

   జ. ....

ఇ) కింది పదాలలో ఏవైనా రెండు పదాలను ఉపయోగించి వాక్యాలు రాయండి.

మేఘాలు	నీరు	నిండి	ఉన్నప్పుడు	వైద్యుడు	అప్పు	నది
ప్రశ్న	కురుస్తాయి	జ్ఞానం	వర్షాలు	మనిషి	విలువ	ఇచ్చేవాడు

....

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 10

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది ....

స్వీయరచన

అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. మనం ప్రశ్నలు ఎందుకు వేస్తాం?

   జ. ....

   ....

2. ఒక గ్రామంలో ఎవరెవరు ఉండడం అవసరమని పద్యంలో చెప్పారు?

   జ. ....

   ....

   ....

3. ఉపకారం చేసేవారికి ఎలాంటి సహజ గుణాలు ఉంటాయి?

   జ. ....

   ....

   ....

4. శత్రువు విషయంలో మనమెలా ప్రవర్తించాలి?

   జ. ....

   ....

   ....

   ....

   ....

   ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

సృజనాత్మకత

అ) **పాఠంలో పద్యాలు చదవండి. వాటి ఆధారంగా మీరు చేయవలసినవి, చేయకూడనివి కింది పట్టికలో రాయండి.**

చేయవలసినవి	చేయకూడని పనులు
నిజం మాట్లాడడం	అబద్ధం చెప్పడం

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) **మీకు తెలిసిన పద్యభావం ఆధారంగా చిన్న కథను రాయండి.**

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

7. పద్యనవరత్నాలు

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది పదాలను జతపరచండి.

1.	సచిన్ టెండూల్కర్	ఎత్తైన పర్వతాలు
2.	హిమాలయాలు	విలుకాడు
3.	అర్జునుడు	క్రికెట్ ఆటగాడు
4.	హిమదాస్	నాట్యకారిణి
5.	శోభానాయుడు	క్రీడాకారిణి

ఆ) కింది పురుష వాచక పదాలకు స్త్రీ వాచక పదాలు రాయండి.

కళాకారుడు ....

నటుడు ....

గాయకుడు ....

బాలుడు ....

వైద్యుడు ....

ఉపాధ్యాయుడు ....

అధికారి ....

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 1

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది సంభాషణలు ధారాళంగా చదవండి. ద్విత్వాక్షర పదాల కింద గీత గీయండి.

విజయవాడ నుండి క్రాంతి అక్షయలు కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి పాడేరు వచ్చారు. అక్కడ వాళ్ళ పెదనాన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. ఇంటికి వెళుతుంటే దారిలో డప్పులు, తుడుములు, కొమ్ముబూర మొదలైన వాద్య శబ్దాలు వినబడ్డాయి.

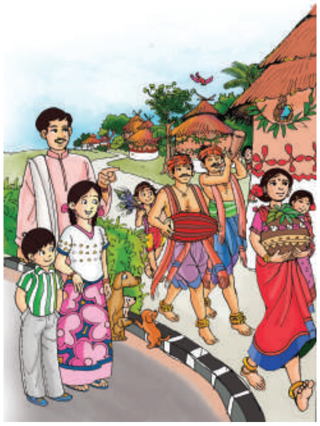

క్రాంతి : పెదనాన్న! ఏమిటా సందడి?

పెదనాన్న : వాళ్ళు "ఇటిజ్ పండుగ" చేసుకుంటున్నారు. దీనినే కొంతమంది గిరిజనులు 'విటిజ్' అనీ, కొందరు 'ఇటిజ్' అని కూడా అంటారు.

అక్షయ : ఇటిజ్ పండుగ అంటే ఇటుకలు పెట్టి చేస్తారా?

క్రాంతి : ఇలాంటి పండుగ గురించి మేము ఎప్పుడూ వినలేదు. దీనిని ఎవరు చేసుకుంటారు?

ఆ) కింది వాక్యాలు చదవండి. ఎవరు ఎవరితో అన్నారో రాయండి.

1. ఇటుకలు పెట్టి చేస్తారా?

   జ. ....

2. ఇలాంటి పండుగ గురించి మేము ఎప్పుడూ వినలేదు.

   జ. ....

ఇ) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. క్రాంతి, అక్షయలు ఎక్కడి నుండి ఎక్కడికి వెళ్లారు?

   జ. ....

2. దారిలో క్రాంతి, అక్షయ ఏమి చూశారు?

   జ. ....

3. పేరాలో ఏ పండుగ గురించి చెప్పారు?

   జ. ....

ఈ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

సామంతులు ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో ఉండే గిరిజనులు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 2

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

అ) కింది సంభాషణలను ధారాళంగా చదవండి.

పెదనాన్న : పండుగ జరగడానికి ముందు ఇలా అలంకరించుకుంటారు. పండుగ రోజు మన రైతుల మాదిరి గానే నాగలి, మోకు, పలుపు తాళ్ళు, పార, కొంకి మొదలైన వ్యవసాయ పనిముట్లు కడిగి 'కుదురు' (దేవుని మూల) దగ్గర పెట్టి పూజిస్తారు.

క్రాంతి : పెదనాన్న! అదేంటి?! గిన్నెలలో ఒకరికొకరు ఏదో ఇచ్చి పుచ్చుకుంటున్నారు?

పెదనాన్న : అవును క్రాంతి. మామిడి కాయలను ఇంటికి తెచ్చి వాటిని ముక్కలుగా కోస్తారు. బియ్యంతో ఆ ముక్కలను కలిపి వండుతారు. దానిని 'బోనం' అంటారు. ఆ బోనం నైవేద్యంగా దేవునికి సమర్పిస్తారు. తరువాత నైవేద్యం, అన్నం, కూరలు, వంటలు మొదలైనవి ఇరుగు పొరుగువారు, బంధువులు ఒకరికొకరు ఇచ్చిపుచ్చుకుంటారు.

ఆ) కింది పదాలకు అర్థాలు జత చేయండి.

1.	కుదురు	మామిడి ఆకులు దండగా గుచ్చడం
2.	బోనం	ఇంటిలోని దేవుని మూల
3.	తోరణాలు	మామిడి ముక్కలు బియ్యం కలిపి పెట్టే నైవేద్యం

ఇ) కింది ఖాళీలను ఇచ్చిన పదాలతో పూరించండి.

నవమి - ముగ్గులు - మామిడి ముక్కలు

1. బియ్యంతో కలిపి .... వండుతారు.
2. ఉగాది తరువాత .... మధ్య సమావేశమవుతారు.
3. ఇంటిముందు, గోడల పైన .... ఉన్నాయి.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. బోనం అంటే ఏమిటి?

   జ. ....

2. పండుగ రోజు రైతులు వేటిని పూజిస్తారు?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

భారతీయ సంస్కృతిలో జానపద నృత్యాలు అత్యంత ముఖ్యమైనవి.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

8. ఇటిజ్ పండుగ

అ) కింది సంభాషణను చదవండి.

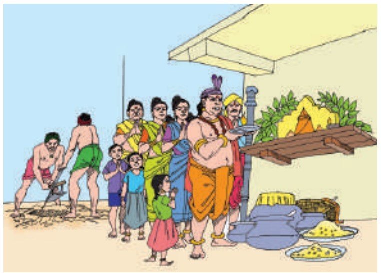

క్రాంతి : రొద్ద కనుసా!? అంటే ఏమిటి?

పెదనాన్న : 'రొద్ద' అంటే మామిడి, సీతాఫలం మొదలగు ఆకులు. 'కనుసు' అంటే ఊరేగింపు. రెండవరోజు ఆకులు కట్టుకుంటారు. తలకు పక్షి ఈకలు కట్టుకుంటారు. ముఖంపై నలుపు, తెలుపు రంగులు చారలుగా పూసుకుంటారు. రంగులు, బూడిద కలిపిన నీరు వెదురుగొట్టాల్లో నింపి ఒకరిపై ఒకరు జల్లుకుంటారు. పనసకాయను జంతుతల ఆకారంగా చేస్తారు. దానిపైకి బాణాలు వేస్తూ, ఆడుతూ, పాడుతూ సంకుదేవుని దగ్గరకు వెళతారు.

అక్షయ : ఎందుకు వెళతారు?

పెదనాన్న : సంకుదేవుని కొరకు ప్రతి ఇంటి నుండి గుప్పెడు చొప్పున విత్తనాలు, బియ్యం సేకరిస్తారు. బియ్యం గుడిదగ్గర వంటచేసి నైవేద్యం పెడతారు. విత్తనాలు కొన్ని గుడి చుట్టూ చల్లుతారు. మిగిలిన విత్తనాలు వారం రోజులు తరువాత ఇంటింటికి పంచుతారు. అవి వారి విత్తనాలలో కలుపుకుంటారు.

ఆ) కింది పదాలకు బహువచనాలను పై పేరాలో గుర్తించండి.

1. రంగు   2. ఆకు   3. బాణం   4. చార   5. విత్తనం

ఇ) కింది వాటిని జతచేయండి.

1. దేవుని సన్నిధిలో పెట్టే వంటకం	రొద్ద
2. గ్రామస్తులందరూ ఊరేగింపుగా వెళ్ళడం	కనుసు
3. శంకరుడు లేక ఈశ్వరుడు	నైవేద్యం
4. మామిడి, సీతాఫలం మొదలైన ఆకులు	సంకు దేవుడు

ఈ) కింది వాక్యాన్ని చదవండి. ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

1. రంగునీళ్ళు చల్లడానికి వేటిని ఉపయోగిస్తారు?

జ. ....

2. రొద్ద కనుసు అంటే ఏమిటి?

జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

గిరిజన తెగలు వ్యవసాయం, అటవీ ఉత్పత్తులపై ఆధారపడి జీవిస్తారు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 4

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

అ) కింది సంభాషణను చదవండి.

పెదనాన్న : మూడు నుండి ఆరు రోజుల్లో ఏదో ఒక రోజు గ్రామస్థులంతా వేటకు వెళతారు. వేటకు వెళ్ళని వారిని వరసైన వారు ఎగతాళి చేస్తారు. వేట సాధించిన వారికి ప్రత్యేక గౌరవం ఉంటుంది.

అక్షయ : ఏడవ రోజు ఏం చేస్తారు?

పెదనాన్న : ఆఁ ... చివరి రోజు 'మూరు ఇటిజ్' లేక 'నూరు ఇటిజ్' అంటారు. ఆరోజు దారికి అడ్డంగా వెదురు బొంగు కడతారు. వెదురు గొట్టాలతో నీరును వచ్చిపోయే వారిపై చల్లుతారు. వెదురు కర్ర తాళ్ళను కట్టి ఊయలగా చేసి ఊగుతారు.

అక్షయ, క్రాంతి : చాలా బాగుంది పెదనాన్న వీరి పండుగ.

పెదనాన్న : అవును. మన రాష్ట్రంలో రాయలసీమలో కొన్ని పండుగలు, కోస్తాలో కొన్ని పండుగలు ప్రత్యేకంగా జరుపుకుంటారు. అలాగే గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడా రకరకాల పండుగలు జరుపుకుంటారు. ఇవి వారి వారి సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు ప్రతీకలు.

ఆ) కింది క్రియా పదాలకు వ్యతిరేక పదాలను పై పేరాలో గుర్తించండి.

1. జరుపుకోరు 2. ఊగరు 3. కట్టరు 4. చల్లరు 5. చేయరు 6. వెళ్లరు

ఇ) కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. ఎగతాళి = ... 2. మూరు = ...

3. బొంగు = ... 4. గెడ = ...

ఈ) కింది వాక్యాలను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. 'నూరు ఇటిజ్' రోజున ఏమి చేస్తారు?

జ. ....

2. పండుగలు దేనికి ప్రతీకలు?

జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పండుగలు మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు ప్రతీకలు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

అ) పేరా చదవండి. కింది పదాలను సరైన చోట రాయండి.

(జంటలు పురుషులు ఎడమచేతి గిరిజనులకు)

.... ప్రత్యేక నృత్య రీతులు ఉంటాయి. వారు సామూహిక నృత్యాలలో పాల్గొంటారు. వారు ....గా కలిసి నృత్యం చేయరు. నృత్య ప్రాంతం దగ్గర .... వాలుగా చుట్టూ తిరుగుతారు. నృత్యం చేస్తారు. నృత్యం చివరి వరకు స్త్రీ, ... వేరువేరేగానే నృత్యం చేస్తారు.

ఆ) కింది వాక్యాలు చదవండి. పాఠం ఆధారంగా సరైన వాటికి (✓) పెట్టండి. తప్పుగా ఉన్న వాటికి (X) గుర్తు పెట్టండి.

1. మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలో ఇటిజ్ పండుగ జరుపుతారు. ( )
2. బోనాన్ని రెండవరోజు విప్పుతారు. ( )
3. మూడవ రోజును "రొడ్డ కనుసు" అంటారు. ( )
4. వీరి పండుగలు నాలుగు రకాలుగా ఉంటాయి. ( )
5. బావ మరుదులు, వదిన ఆడబిడ్డలు తాడు ఆట ఆడుతారు. ( )

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది పదాలు చదవండి. ఏ పండుగకు సంబంధించినవో రాయండి.

బోనం నైవేద్యం గాలిపటాలు వేపపువ్వు పచ్చడి ముగ్గులు – గొబ్బెమ్మలు
హరిదాసు పంచాంగ శ్రవణం కుదురు గంగిరెద్దులు రొడ్డకనుసు

ఇటిజ్ పండుగ	సంక్రాంతి	ఉగాది

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

8. ఇటిజ్ పండుగ

అ) పాఠం ఆధారంగా కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. ముఖము, శరీరమంతా .... పూసుకుంటారు.
2. వెదురు గొట్టాల్లో .... నింపుకుంటారు.
3. ఇంటికి వెడుతుంటే దారిలో .... శబ్దాలు వినపడ్డాయి.
4. దేవుని ఆలయం చుట్టూ విత్తనాలు చల్లి .... రైతులకు పంచుతారు.

ఆ) పేరా చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

గిరిజన నృత్యాలలో థింసా నృత్యం ప్రత్యేకమైనది. చిన్నా, పెద్ద, గొప్పవారు, లేనివారు అనే తేడా లేకుండా అందరూ ఈ నృత్యంలో పాల్గొంటారు. థింసా నృత్యాన్ని అందరూ ఆసక్తిగా తిలకిస్తారు. ఇది గిరిజనులలో ముఖ్యంగా ఐక్యతను, కలుపుగోలు తనాన్ని పెంపొందిస్తుంది. పండుగలు, పెళ్ళి రోజుల్లో దీనిని ప్రదర్శిస్తారు. ఈ నృత్యానికి తుండి, మోరి, దప్పు మొదలైన సాంప్రదాయ వాయిద్యాలు ఉపయోగిస్తారు.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

గిరిజనులు ఎక్కువగా కొండలు, లోయ ప్రాంతాలలో నివసిస్తారు. అక్కడ ప్రకృతి ఎంతో అందంగా ఉంటుంది. ఎటుచూసినా అందమైన దృశ్యాలు కనపడతాయి. కొండల మధ్య సన్నని జలపాతాలు ఎంతో మనోహరంగా ఉంటాయి. వర్ష, శిశిర ఋతువులలో ఇక్కడి ప్రకృతి అందాలు మరింత రమణీయంగా ఉంటాయి. కొండల మధ్య నుండి సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయం చూసి తీరవలసిందే.

1. కొండలు లోయ ప్రాంతాలలో ఏ కాలంలో మరింత అందంగా ఉంటాయి?

   ....

2. అక్కడ ప్రకృతి ఎలా ఉంటుంది?

   ....

3. జలపాతాలు ఎలా ఉన్నాయి?

   ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 7

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

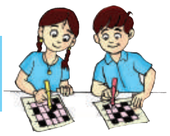

పదజాలం

అ) కింది పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. శ్రీకాకుళం ....
2. మామిడికాయ ....
3. ప్రయాణం ....
4. విత్తనాలు ....
5. డప్పులు ....
6. ఉప్పు ....
7. విజయం ....
8. గౌరవం ....
9. పరస్పరం ....

ఆ) కింది వాక్యాలు చదవండి.

ఉదా : పెద్దల <u>అడుగు</u>జాడల్లో నడవాలి.   శంకరాన్ని పుస్తకాన్ని ఇవ్వమని <u>అడుగు</u>.

గీతగీసిన పదాలు ఒకేరకంగా కనిపించినా అర్థం వేరు. కింది పదాలతో భిన్నార్థ వాక్యాలు రాయండి.

1. తెలుపు : ....
   తెలుపు : ....
2. పెరుగు : ....
   పెరుగు : ....
3. చెప్పు : ....
   చెప్పు : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ________________

8. ఇటిజ్ పండుగ

అ) కీలక పదానికి సంబంధించిన పదాలు రాయండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

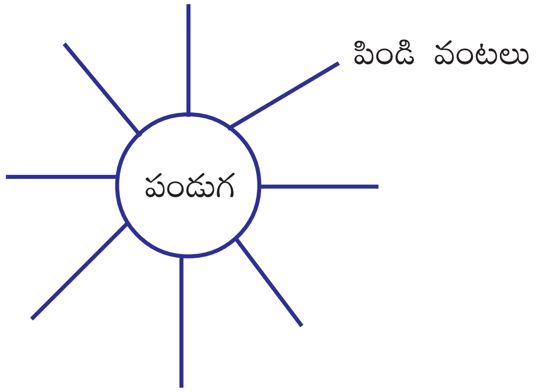

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పదాలను చదవండి. వాటితో ముందు నుండి చదివితే ఒక అర్థం, వెనుకనుండి చదివితే మరొక అర్థం వచ్చే పదాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించండి.

కుదురు	పడగ	తుడుము	రుచి
వెదురు	కలప	అటక	పాట
చిలిపి	పండుగ	దినం	కంచు
చిలిపి – పిలిచి	....	....	....
....	....	....	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం	9

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

అ) మాటల తమాషా : కింది వాక్యాలను చదవండి. ఖాళీలను పూరించండి.

కర్ర కాని కర్ర : జీలకర్ర

కారం కాని కారం : ....

కాయ కాని కాయ : ....

కోడి కాని కోడి : ....

దారం కాని దారం : ....

దూరం కాని దూరం : ....

ఆ) పట్టిక చదవండి. పదాల ఆధారంగా వీలైనన్ని వాక్యాలు రాయండి.

నేను	నడుచుకుని	వేటకు	వెళ్ళాను
తరుణ్	బస్సులో	జాతరకు	వెళ్ళారు
విజయ్, కమల	ఆటోలో	సంతకు	వెళ్ళాడు
సింధు	రైలులో	ఊరికి	వెళ్ళింది

ఉదా :- నేను ఆటోలో సంతకు వెళ్ళాను.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 10

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

స్వీయరచన

అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. ఇటిజ్ పండుగను ఎప్పుడు చేసుకుంటారు?

   జ. ....

2. కుదురు వద్ద ఏం పెడతారు? దానిని ఎలా తయారు చేస్తారు?

   జ. ....

   ....

3. రెండవరోజు ఇటిజ్ పండుగను ఎలా జరుపుకుంటారు?

   జ. ....

   ....

   ....

4. ఇటిజ్ పండుగ చివరిరోజు ఏయే కార్యక్రమాలు చేస్తారు?

   జ. ....

   ....

   ....

   ....

5. మీరు జరుపుకునే ఒక పండుగ గూర్చి రాయండి.

   జ. ....

   ....

   ....

   ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 11

8. ఇటిజ్ పండుగ

తేది

సృజనాత్మకత

అ) ఇటిజ్ పండుగ గూర్చి చిన్న వ్యాసం రాయండి.

____

____

____

____

____

____

____

____

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది చిత్రాల ఆధారంగా మాస్కులు తయారు చేయండి.

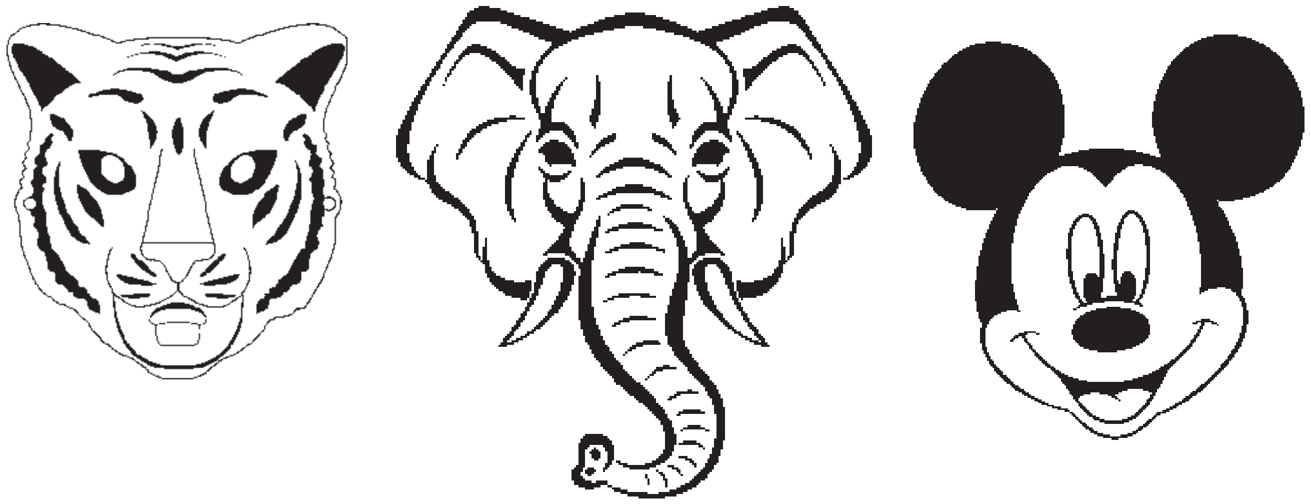

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

8. ఇటిజ్ పండుగ

భాషాంశాలు

అ) కింది ఖాళీలలో సరైన విభక్తి ప్రత్యయాలను రాయండి.

1. మట్టి .... బొమ్మలు చేయవచ్చు.
2. జానకి లలిత .... మూడేళ్ల పెద్ద.
3. నా సంచి .... పది పుస్తకాలు ఉన్నాయి.
4. వెంకటరావు ముఖం కోపం .... ఎర్రబడింది.
5. జ్వరం రావడం .... రవి బడికి వెళ్ళలేదు.

ఆ) కింది వాక్యాలను చదవండి. విభక్తి ప్రత్యయాల కింద గీత గీయండి.

1. రాజు గురించి వాళ్ళ అమ్మ బడికి వెళ్ళింది.
2. పాప కోసం వాళ్ళ నాన్న బొమ్మలు తెచ్చారు.
3. అనిల్ వాళ్ళ అమ్మతో బజారుకు వెళ్ళాడు.
4. పట్టణాల కంటే పల్లె వాతావరణం అందంగా ఉంటుంది.
5. పిల్లలు బడిలో చదువుతున్నారు.

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను — అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను — అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

స్పందన పత్రం - 4 (7, 8 పాఠాలు)

తేది ....

1. కింది పద్యం చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

చంపదగినయట్టి శత్రువు తనచేత
జిక్కెనేని గీడు సేయరాదు
పొసగ మేలు చేసి పొమ్మనుటే మేలు
విశ్వదాభిరామ! వినురవేమ!

అ) చేతజిక్కిన శత్రువును ఏమి చేయాలి?

....

ఆ) కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

కీడు × ....

శత్రువు × ....

పొమ్మనుట × ....

2. కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ఇటిజ్ పండుగ రెండవ రోజు రొడ్డ కనుసు అంటారు. 'రొడ్డ' అంటే మామిడి, సీతాఫలం మొదలగు ఆకులు. 'కనుసు' అంటే ఊరేగింపు. రెండవ రోజు ఒళ్ళంతా ఆకులు కట్టుకుంటారు. తలకు పక్షి ఈకలు కట్టుకుంటారు.

1. ఇటిజ్ పండుగ రెండవ రోజు ఏమి చేస్తారు?

....

....

2. మామిడాకులను ఏయే సందర్భాలలో ఉపయోగిస్తారు? ఎలా ఉపయోగిస్తారు?

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

3. కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. అన్నం

....

2. బడి

....

3. పాటలు

....

4. విత్తనాలు

....

5. పద్యాలు

....

4) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) మీరు జరుపుకునే ఒక పండుగ గురించి రాయండి.

....

....

....

....

ఆ) "అప్పిచ్చువాడు వైద్యుడు" పద్య భావం రాయండి.

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి. నాలుగక్షరాల పదాలకు కింద గీత గీయండి.

ఆదిమ సమాజంలో వ్యక్తులందరూ సమానులే. కాని కాలక్రమంలో వ్యక్తుల మధ్య అంతరాలేర్పడ్డాయి. కుల మతాది భేదాలతో పాటు ధనికులు, పేదలు, పండిత పామరులు, అధికారులు, సామాన్యులు, పాలకులు, పాలితులు వంటి భేదాలు, హెచ్చు తక్కువలు ఏర్పడ్డాయి. అట్లాగే పురుషస్వామ్యం, ఆధిక్యం ఏర్పడి స్త్రీల పట్ల వివక్ష, చిన్నచూపు చోటు చేసుకున్నాయి.

ఆదిమకాలం నుండి నేటి వరకు ప్రతిభా పాటవాలలో, శక్తి సామర్థ్యాలలో పురుషులకు తీసిపోమని నిరూపించుకున్న మహిళామణు లెందరో ఉన్నారు. అటువంటి మహిళలలో తరిగొండ వేంగమాంబ ఒకరు.

ఆ) పై పేరాలలో 'పా' తో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

.... , ... , ...

ఇ) పై పేరాలలో సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.

.... , ... , ...

ఈ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

అంతరాలు = ... వివక్ష = ...

ఉ) పై పేరా చదవండి. కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. పై పేరా ఎవరి గురించి చెబుతున్నది?

....

2. ఆదిమ సమాజంలో వ్యక్తుల మధ్య ఎటువంటి అంతరాలు ఉండేవి?

....

....

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

తొలి తెలుగు కవయిత్రి తాళ్ళపాక తిమ్మక్క.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం **2**

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి. ‘ . ’ కి ముందున్న పదాల కింద గీత గీయండి.

వేంగమాంబ రెండున్నర శతాబ్దాల కిందటి చిత్తూరు జిల్లా తరిగొండ గ్రామంలో జన్మించింది. తండ్రి పేరు కానాల కృష్ణయార్యుడు. తల్లిపేరు మంగమాంబ. బాల్యంలోనే ఆమెలో భక్తి భావనలు వేళ్లూనుకున్నాయి. ఆనాడు చిన్నపిల్లలకే పెళ్లిళ్లు చేసేవారు. అదేవిధంగా వేంగమాంబకు కూడా పెళ్లి అయింది. కాని ఆమె మనస్సు సంసారం మీద కాక భగవంతుడి మీదే లగ్నమయింది. భర్త మరణించాడు. నాటి సంప్రదాయం ప్రకారం బొట్టు, జుట్టు, గాజులు తీసి వేయడం వంటి మూఢాచారాలకు ఆమె లొంగలేదు.

ఆ) పై పేరాలో ద్విత్వాక్షర పదాలను రాయండి.

.... , ... , ...

.... , ... , ...

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

వేళ్లూనుకున్నాయి = ... మూఢాచారం = ... శతాబ్దం = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. వేంగమాంబ ఎక్కడ జన్మించింది?

....

2. వేంగమాంబ తల్లి తండ్రులు ఎవరు?

....

3. వేంగమాంబ మనస్సు దేని మీద లగ్నమయ్యింది?

....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

రామాయణం రచించిన తొలి తెలుగు కవయిత్రి మొల్ల.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

అ) కింది పేరాలను ధారాళంగా చదవండి. మూడక్షరాల పదాల కింద గీత గీయండి.

వేంగమాంబ సాహిత్యంలో అన్ని ప్రక్రియల్లోనూ రచనలు చేసింది. ఆమె యక్షగాన రచనలో సిద్ధహస్తురాలు. కవులందరిలో ఎక్కువ యక్షగానాలు రచించిన ఘనత వేంగమాంబదే. తాళ్ళపాక అన్నమయ్యలాగ రాగాలు చెప్పడమేకాక, తన కీర్తనలన్నింటికి ఏ తాళం వాడాలో కూడా చెప్పింది. అన్నమయ్యలాగా చక్కని తెలుగు పలుకుబళ్ళను ఉపయోగించింది. చలివేంద్రాలు, అన్నసత్రాలు ఏర్పాటుచేసింది. నృసింహజయంతి ఉత్సవాలు జరిపింది. 'అష్టఘంటాలు' అనే పేరుతో ఎనిమిది మంది రాతగాళ్ళను నియమించి, తన గ్రంథాలకు ప్రతులు రాయించి, అడిగిన వాళ్ళకు ఇచ్చేది. ఆ విధంగా వేంగమాంబ రచనలు దేశంలో అన్ని ప్రాంతాల వారికి పరిచయం అయ్యాయి.

తానేమి చదువుకోలేదని వినయంగా 'రాజయోగసారము', 'భాగవతము' ద్విపద కావ్యాల్లో ఆమె చెప్పుకుంది.

ఆ) పై పేరాలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.

.........................., ... , ...

.... , ... , ...

ఇ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

సిద్ధహస్తురాలు = ... ఘనత = ...

పలుకుబళ్ళు = ... ప్రతులు = ...

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. వేంగమాంబ ఏ రచనలో సిద్ధహస్తురాలు?

   ....

2. వేంగమాంబ ఎటువంటి సేవా కార్యక్రమాన్ని చేసింది?

   ....

3. అష్ట ఘంటాలు ఎవరు? వారు ఏమి చేసారు?

   ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

స్త్రీలను గౌరవించడం మన సంప్రదాయం.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

అ) కింది పేరాలు ధారాళంగా చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ద్విపద రచన వేంగమాంబకు ఇష్టం. తరిగొండలో ఉన్న రోజుల్లోనే నారసింహ శతకం, నారసింహ విలాసకథ, శివనాటకం, రాజయోగసారం, కృష్ణనాటకం, పారిజాతాపహరణం, చెంచునాటకం, శ్రీ కృష్ణమంజరి, శ్రీ రుక్మిణీ నాటకం, ద్విపద భాగవతం, వాసిష్ఠ రామాయణం, ముక్తికాంతా విలాసం, శ్రీ వేంకటాచల మాహాత్మ్యం, అష్టాంగ యోగసారం అనే గ్రంథాలు రచించింది.

వేంగమాంబ ప్రతిరోజు శ్రీనివాసుడికి ముత్యాలహారతి ఇచ్చేది. అందుకే 'తాళ్ళపాక వారి లాలి, తరిగొండమ్మ హారతి' అనే నానుడి ఏర్పడింది. ఆంధ్రదేశం గర్వించదగిన భక్త కవయిత్రి తరిగొండ వేంగమాంబ.

ఆ) వేంగమాంబ రచించిన ఏవైనా ఆరు గ్రంథాలపేర్లు రాయండి.

.... , ... , ...

.... , ... , ...

ఇ) "తాళ్ళపాక వారి లాలి.................." నానుడిని పూర్తి చేయండి.

ఈ) పై పేరాలలో గల సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి.

.... , ... , ...

ఉ) నిఘంటువు ఆధారంగా పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

గ్రంథం = ... నానుడి = ...

ఊ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

"భారత కోకిల"గా పేరొందిన మహిళ సరోజినీ నాయుడు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

అ) కింది పేరాను ధారాళంగా చదవండి. కింది ఖాళీలు పూరించండి.

అమ్మ అందరి కంటే ముందు నిద్రలేస్తుంది. ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి పడుకునేంత వరకు మనకోసమే పనిచేస్తుంది. తనకు తినడానికి ఏమీ మిగలకపోయినా, మనకు తినిపిస్తుంది. మనకు ఆరోగ్యం బాగోకపోతే మెరుగయ్యే వరకు మనకు సేవలు చేస్తుంది. మనం ఎంతో ఎదగాలని, మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలని కోరుకుంటుంది. ఈ ప్రపంచంలో మనకోసం నిరంతరం తపించే వ్యక్తి 'అమ్మ'. అందుకే 'అమ్మను మించిన దైవం లేదు' అని అంటారు.

1. .... అందరికంటే ముందు నిద్రలేస్తుంది.
2. తనకు తినడానికి ఏమీ .... , మనకు బలవంతంగా తినిపిస్తుంది.
3. మనకు ఆరోగ్యం మెరుగయ్యే వరకు .... చేస్తుంది.
4. మనకోసం నిరంతరం తపించేవ్యక్తి ....
5. అందరూ .... అని అంటారు.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పేరాలను ధారాళంగా చదవండి. కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ఎం.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి పూర్తి పేరు మధురై షణ్ముఖం సుబ్బలక్ష్మి. వీరు సెప్టెంబర్ 16, 1916న తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని మధురైలో జన్మించారు. ఆమె సంగీత విద్వాంసురాలు, నటి, గాయనిగా కూడా పేరు పొందింది. ఆమె సంగీతంలో అనేక పురస్కారాలు పొందింది. భారతదేశ అత్యున్నత పురస్కారమైన "భారతరత్న" పొందిన మొట్టమొదటి సంగీత కళాకారిణి. ఆసియా నోబెల్ ప్రైజ్‌గా పరిగణించే రామన్ మెగసెసే పురస్కారం పొందిన తొలి భారతీయ సంగీత కళాకారిణి.

1. ఎం.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి పూర్తి పేరు ఏమిటి?

   ....

2. ఎం.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి వేటిలో ప్రవీణురాలు?

   ....

3. ఎం.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి గారు పొందిన పురస్కారాలు రాయండి.

   ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

అ) కింది పేరాలను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

మొల్ల క్రీ.శ. 1440–1530 మధ్య కాలంలో జీవించిన కవయిత్రి. తెలుగులో మొల్ల రామాయణంగా ప్రసిద్ధి చెందిన రామాయణాన్ని రచించింది. మొల్ల రామాయణం 831 గద్య పద్యాలతో అందరికీ అర్థమయ్యే విధంగా ఉంటుంది. ఈమె తండ్రి పేరు కేసనశెట్టి. ఆమె కడప జిల్లా, గోపవరం మండలంలో గోపవరం గ్రామంలో నివసించినట్లు చారిత్రక ఆధారాల ద్వారా తెలుస్తుంది. తెలుగులో రామాయణం రచించిన తొలి కవయిత్రి మొల్ల.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ఆ) కింది పేరాలను చదవండి. ఖాళీలను సరియైన సమాధానాలతో పూరించండి.

భారతదేశ "కవికోకిల"గా గొప్పపేరు పొందిన ఆంగ్ల కవయిత్రి సరోజినీ నాయుడు. ఆమె 1879వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 13న హైదరాబాదులో జన్మించింది.

1930 సంవత్సరంలో గాంధీజీ పిలుపునందుకొని ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని, జైలు శిక్ష కూడా అనుభవించింది. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత ఆమెను ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరుగా నియమించారు. ఆమె గవర్నరు పదవిలో ఉన్న కాలంలో పరిపాలనారంగంలో స్త్రీలు కూడా సమర్థులేనని ఋజువు చేసింది.

1. సరోజినీ నాయుడు బిరుదు ....

2. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత ఆమెను .... గవర్నరుగా నియమించారు

3. సరోజినీ నాయుడు .... సంవత్సరం................ లో జన్మించింది.

4. .... పిలుపునందుకుని ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నది.

5. పరిపాలనా రంగంలో స్త్రీలు కూడా .... అని రుజువు చేసింది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 7

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది ______

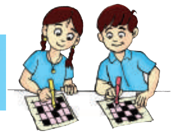

పదజాలం

అ) 'అష్ట ఘంటాలు' అంటే ఎనిమిది మంది రాతగాళ్ళు అని అర్థం. ఇలా అష్టతో మొదలయ్యే పదాలను రాయండి.

ఉదా: అష్ట దిక్కులు

.... , ... , ...

.... , ... , ...

ఆ) వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలను రాయండి.

.... , ..., ...

.... , ..., ...

.... , ..., ...

.... , ..., ...

ఇ) కింది పదాలను ఉపయోగించి, సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. ఆచారాలు ....
2. సమదృష్టి ....
3. చలివేంద్రం ....
4. పరిచయం ....
5. ఇష్టం ....
6. కవయిత్రి ....
7. బాల్యం ....
8. రచనలు ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 8

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

అ) కింది జాతీయాలను ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తారో తెలుసుకుని, సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. వెన్నతో పెట్టిన విద్య.

....

2. గుండె కరిగింది.

....

3. బుద్ధి గడ్డితిని.

....

4. కాలికి బుద్ధి చెప్పు.

....

5. ఒంటికాలి మీద లేవడం.

....

6. తలలో నాలుక.

....

7. కడుపు మండు.

....

8. తిక్క కుదరడం.

....

9. నిప్పులు చెరగడం.

....

10. ముక్కు పిండి వసూలు.

....

11. కడుపులో చల్ల కదలకుండా.

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

సాధనపత్రం 9

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

అ) కింది ఖాళీలలో సరైన జంతువులు, పక్షులను కనుక్కొని రాయండి.

(హంస మొసలి ఎద్దు నక్క పిల్లి లేడి కోడి కోతి కాకి)

ఉదా : ఈన గాచి నక్కల పాలు చేసినట్లు.

1. కాలు గాలిన .... లా తిరుగుతుండడం.
2. తిన మరిగిన .... ఇల్లెక్కి కూసిందట.
3. .... కి కొబ్బరికాయ దొరికినట్లు.
4. .... కి లేచిందే పరుగు.
5. .... కన్నీళ్ళు.
6. గానుగ .... లా పని చేయడం.
7. ఆదిలోనే .... పాదు.
8. ఎద్దు పుండు .... ముద్దు.

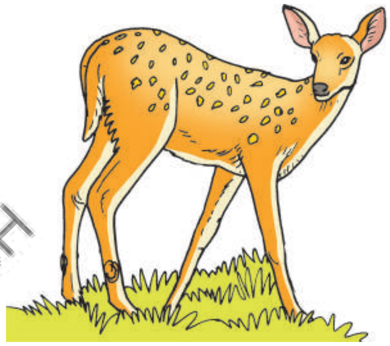

ఆ) కింది కథను చదవండి. సరైన జాతీయాలు, పదబంధాలను పూరించి కథ రాయండి.

(స్వస్తి పలుకు, వెన్నతో పెట్టిన విద్య, అందె వేసిన చెయ్యి, పాపం పండింది, అరణ్య రోదన, పెడచెవిన పెట్టినందుకు, గుండెలు బాదుకొని, కాళ్ళా వేళ్లా)

సుందరం దొంగతనం చేయడంలో .... వస్తువులు కాజేయడం .... లా అబ్బింది. చివరికి .... కటకటాల పాలయ్యాడు. తల్లిదండ్రుల గురువుల మంచి మాటలు .... తగిన శాస్తి అయిందని .... బావురుమన్నాడు. దొంగతనాలకు .... తానని న్యాయాధికారుల.......................... పడినా అతని గోల .... అయింది.

ఇ) కింది పట్టికలో పదబంధాలను జతపరచి రాయండి.

అన్నం అడిగితే	తల గోక్కోవడం	....
పొమ్మన లేక	ఇల్లే వైకుంఠం	....
కొరివితో	వాత పెట్టడం	....
కడుపే కైలాసం	సున్నం పెట్టినట్టు	....
కీలెరిగి	పొగ పెట్టడం	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

స్వీయరచన

అ) వేంగమాంబలో మీకు నచ్చిన గుణాలు ఏమిటి?

....

....

....

....

....

ఆ) స్త్రీలు నేడు ఏఏ రంగాలలో పనిచేస్తున్నారు?

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) పొణకా కనకమ్మ, చుండూరు రత్నమ్మ, జయంతి సూరమ్మల గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! వారు వేటి కోసం పోరాడారో సొంతమాటల్లో రాయండి.

....

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________________

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

సృజనాత్మకత

అ) స్త్రీల గొప్పతనాన్ని తెలిపే కొన్ని నినాదాలు తయారు చేయండి.

ఉదా : ఆడపిల్ల చదువు – అవనికి వెలుగు

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

ఆ) కింది పేరాను చదవండి. సంభాషణలోకి మార్చండి.

సూర్య, తేజ ఇద్దరూ జాతర చూడడానికి వెళ్ళారు. సూర్య, తేజాతో మనం "జాతరలో రంగులరాట్నం ఎక్కుదామా?" అని అడిగాడు. తేజ రంగులరాట్నం తరువాత ఎక్కుదాం కానీ, ఆ పాప చూడు ఎంత బాగా నాట్యం చేస్తుందో! అని చూపించాడు. నాట్యం చూడడానికి ఇద్దరూ వెళ్ళారు. నాట్యం చాలా బాగుంది. మంచి కార్యక్రమానికి తీసుకొచ్చావని సూర్య తేజాని అభినందించాడు. ఈ అభినందనలు బాగా నాట్యం చేసిన పాపకే చెందుతాయన్నాడు తేజ.

SCERT ANDHRA PRADESH

సూర్య : మన ఊళ్ళో జాతర ఉంది కదా! వెళ్దామా!

తేజ : తప్పకుండా ..... సాయంత్రం ఇద్దరం కలిసి వెళ్దాం.

సూర్య : ....

తేజ : ....

సూర్య : ....

తేజ : ....

సూర్య : ....

తేజ : ....

సూర్య : ....

తేజ : ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 12

9. తరిగొండ వేంగమాంబ

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలను చదవండి. సామాన్య, సంశ్లిష్ట, సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించండి.

1. అరుణ బజారుకి వెళ్ళింది ....
2. నాయుడు గ్రంథాలయానికి వెళ్ళి, కథలు చదివాడు ....
3. సరోజ అన్నం వండుతున్నది ....
4. అబ్రహాం చాక్లెట్లు కొని, స్నేహితులకు పంచాడు ....
5. బాషా ఉదయాన్నే లేచాడు; మొక్కలకు నీళ్ళు పోశాడు ....
6. విజయ్ బొమ్మలతో ఆడుకుంటున్నాడు ....
7. జెసీకా నిన్న గుడివాడ వెళ్ళింది. కొత్తబట్టలు కొన్నది ....
8. అమృత సాయంత్రం ఆడుకుని, తెలుగు పుస్తకం చదివింది ....
9. షబీనా బడికి వచ్చింది; పరీక్ష రాసింది ....

SCERT ANDHRA PRADESH

నేను నేర్చుకున్నవి

1. ఈ పాఠంలో నేను నేర్చుకున్న విషయం ....
2. నేను బాగా చేసిన అభ్యాసం ....
3. నేను నేర్చుకున్న వ్యాకరణాంశాలు ....
4. ఈ మాసం పద్యం బాగా పాడగలను అవును / కాదు
5. ఈ మాసం కథ చెప్పగలను అవును / కాదు

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

10. మంచి బహుమతి

తేది

చదవడం - వ్యక్తపరచడం

అ) కింది పేరాను చదవండి.

ఆ రోజు వియాన్ పుట్టినరోజు. వియాన్‌కు అందరూ పుట్టినరోజు శుభాకాంక్షలు చెప్పారు. బహుమతులు ఇచ్చారు. వియాన్‌కి వాళ్ల మామయ్య ఒక బహుమతి తెచ్చాడు.

మామయ్య : ఇదిగో వియాన్! నీకొక ప్రత్యేకమైన బహుమతి.

వియాన్ : ఏంటి మామయ్య! అబ్బో! కథల పుస్తకాలు.

మామయ్య : అవునురా! నీకు పుస్తకాలంటే ఇష్టం కదా! నువ్వు కూడా పుస్తకాలు చదివి గొప్పవాడివి కావాలని.

వియాన్ : పుస్తకాలు చదివితే గొప్పవాళ్ళు ఎలా అవుతారు? మామయ్యా? పుస్తకాలు చదువుతుంటే చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

ఆ) పేరాలో “ ! ” గుర్తున్న పదాలు రాయండి.

....

....

ఇ) పేరాలో ద్విత్వాక్షర పదాలు రాయండి.

....

....

ఈ) కింది వాక్యాన్ని చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. మీరు ఎక్కువ సమయం దేనికి కేటాయిస్తారు?

జ. ....

2. మీరు పుట్టినరోజున ఏమేమి బహుమతులు పొందారు?

జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

చిరిగిన చొక్కా అయినా తొడుక్కో కానీ, ఒక మంచి పుస్తకం కొనుక్కో !

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 2

10. మంచి బహుమతి

తేది

అ) కింది పేరాను చదవండి.

మామయ్య : నిజమే! సరదాతో పాటు బోలెడు విషయాలు తెలుస్తాయి. మీకు తెలుసా! మన మహాత్మాగాంధీకి పుస్తకాలంటే చాలా ఇష్టం. తన ఆలోచనలను పుస్తకాలే ప్రభావితం చేసాయని ఆయన చెప్పేవారు. పుస్తక పఠనానికి ఎక్కువ సమయం వెచ్చించేవారు. "ది కింగ్‌డమ్ ఆఫ్ గాడ్ ఈజ్ విథిన్ యు" అనే పుస్తకం తనని అహింసవైపుకు నడిపించిందని బాపూజీ చెప్పేవారు.

వియాన్ : అందుకే గాంధీజీ అంత గొప్పవాడయ్యాడన్నమాట!

ఆ) పై పేరాలోని సంయుక్తాక్షర పదాలు రాయండి. మీకు తెలిసిన మరికొన్ని పదాలు రాయండి.

....

....

....

ఇ) కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

హింస × .... ఇష్టం × .... ఎక్కువ × ....

ఈ) పై పేరా ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. పై పేరా ఎవరి గురించి చెబుతుంది?

జ. ....

2. గాంధీని అహింస వైపు నడిపించిన పుస్తకం ఏది?

జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

పుస్తకం చదివే అలవాటు ఏకాగ్రతను పెంచుతుంది.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

SCERT ANDHRA PRADESH

10. మంచి బహుమతి

అ) కింది పేరాను చదవండి.

మామయ్య : అవును. పుస్తక పఠనం అలాంటిదిరా. అంతెందుకు భగత్‌సింగ్‌ను ఉరి తీసేముందు ఏమి కోరిక కోరాడో తెలుసా!

వియాన్ : ఏం కోరాడు మామయ్యా?

మామయ్య : తనకిష్టమైన 'రాజ్యం-విప్లవం' అనే పుస్తకాన్ని చదవాలన్నాడు. ఉరి తీసేముందు ఆ పుస్తకాన్ని చదవడానికి కాస్త సమయం ఇవ్వమని అడిగాడు. పుస్తకం పూర్తిగా చదివాక ఉరికంబం ఎక్కాడు. పుస్తకాలు చదవడం అంటే అంత పిచ్చి.

వియాన్ : నాకివన్నీ తెలియవు మామయ్యా! చాలా ఆసక్తిగా ఉంది. మరి కొందరి గురించి చెప్పవా.

మామయ్య : డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ తెలుసుకదా నీకు. ఆయన రోజూ రాత్రి 2.00 గంటల వరకు పుస్తకాలు చదివేవారు. ఆయన సొంత గ్రంథాలయంలో 52 వేల పుస్తకాలు ఉండేవి.

ఆ) పై పేరాలోని ఐదక్షరాల పదాలు రాయండి.

....

ఇ) కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

అత్యున్నత = ... శాశ్వత = ...

ఈ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. పై పేరాలు ఎవరి గురించి చెబుతున్నాయి?

   జ. ....

2. భగత్‌సింగ్ చదవాలన్న పుస్తకం ఏది?

   జ. ....

ఉ) గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏప్రియల్ 23న పుస్తక దినోత్సవం నిర్వహిస్తారు.

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 4

10. మంచి బహుమతి

తేది

అ) కింది వాక్యాలను చదవండి. ఎవరికి సంబంధించినవో వారి పేర్లు పక్కన రాయండి.

1) తనకిష్టమైన 'రాజ్యం – విప్లవం' అనే పుస్తకం చదవాలన్నాడు. ....

2) ఆయన సొంత గ్రంథాలయంలో 52 వేల పుస్తకాలు ఉండేవి. ....

3) పుస్తకాలే నా ఆలోచనలను ప్రభావితం చేశాయి. ....

4) నేను అత్యున్నత స్థాయికి చేరడానికి పుస్తకమే కారణం. ....

5) సరోవర రాణి అనే పుస్తకం రాసింది ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పేరాలో పదాలు తారుమారయ్యాయి. వాటిని సరియైన చోట ఉంచి పేరాను అర్థవంతంగా రాయండి.

చదువు పిల్లలందరూ ఇస్తుంది. ఆలోచనలను రేకెత్తిస్తుంది. గ్రంథాలయం పెరుగుతుంది. పుస్తకాలు చదవడాన్ని అలవాటుగా చేసుకోవాలి. ఆనందాన్ని వీలైనన్ని కథల పుస్తకాలు, దినపత్రికలు, పుస్తకాలు చదవాలి. పుస్తకాల కొరకు బడిలోని సృజనాత్మకతను వినియోగించుకోవాలి

....

....

....

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

10. మంచి బహుమతి

అ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

పుస్తక ప్రదర్శనలకు పెట్టింది పేరు విజయవాడ. ప్రతి సంవత్సరం విజయవాడలోని స్వరాజ్ మైదానంలో పుస్తక ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేస్తారు. ఈ ప్రదర్శనలో మన రాష్ట్రంతో పాటు ప్రపంచంలోని అనేక పుస్తక ప్రచురణ సంస్థలు ప్రచురించిన అన్ని భాషల పుస్తకాలు ప్రదర్శిస్తారు. ఈ ప్రదర్శనలో పిల్లల కోసం బాలల గేయకథలు, కథల పుస్తకాలు, రంగు రంగుల బొమ్మల పుస్తకాలు, బాల సాహిత్యం, సైన్సు పుస్తకాలు కూడా లభిస్తాయి.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) పాఠం ఆధారంగా వ్యక్తుల పేర్లు, వారి ప్రత్యేకత పట్టికలో రాయండి.

వ్యక్తి పేరు	ప్రత్యేకత

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ____________

10. మంచి బహుమతి

తేది

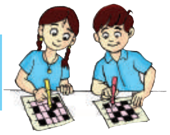

పదజాలం

అ) కీలక పదం ఆధారంగా పదాలు రాయండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

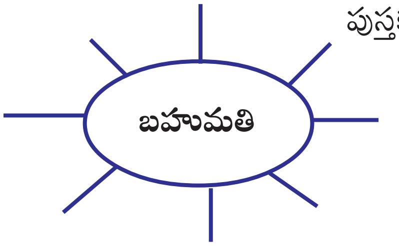

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

ఆ) ఇచ్చిన పదాలను ఒకే వాక్యంలో ఉంచి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. దినపత్రికలు, వారపత్రికలు ....
2. చదవడం, అలవాటు ....
3. గ్రంథాలయం, పిల్లలు ....
4. బొమ్మలు, కథలు ....

ఇ) సరైన పదాలతో జతపరచండి. రాయండి.

చిత్రాలు గీసేవారు	కవులు	....
కవిత్వం రాసే వారు	రచయితలు	....
వార్తలు సేకరించేవారు	సంపాదకులు	....
రచనలు చేసేవారు	చిత్రకారులు	....
సంపాదకత్వం చేసేవారు	విలేఖరులు	....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

SCERT ANDHRA PRADESH

సాధనపత్రం 7

10. మంచి బహుమతి

తేది

అ) 'మంచి' పదం కలిపి పదాలు రాయండి. వాటితో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా: మంచి కథ : నేను మంచి కథ చదివాను.

.... : ....

.... : ....

.... : ....

.... : ....

.... : ....

.... : ....

ఆ) కింది అనుకరణ పదాలను సరైన చోట రాయండి.

కువకువ, కణకణ, చరచర, బిరబిర, చిటపట, భగభగ, పకపక, పటపట, గణగణ, గబగబ, గలగల, చురచుర

.... గంటలు .... నిప్పులు

.... అడుగులు .... మంటలు

.... నవ్వులు .... చినుకులు

.... గోదావరి .... కృష్ణమ్మ

.... చూపులు .... నడకలు.

SCERT ANDHRA PRADESH

ఇ) కింది పద బంధాలను ఒక్కో పదంతో సూచించండి.

1. పుస్తకాలు చదువుకునే చోటు ....
2. డబ్బును వృధా చేయకుండడం ....
3. బడిలో ప్రతీ ఏటా జరిపే ఉత్సవం ....
4. బంధువులకు క్షేమ సమాచారాలు రాసే కాగితం ....
5. పిల్లలు ఆడుకునే స్థలం ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 8

10. మంచి బహుమతి

తేది

అ) 'మా పాఠశాలలో గ్రంథాలయం ఉంది' అని పాఠంలో ఉంది కదా. ఇలా 'మా పాఠశాల' అనే పదంతో మొదలు పెట్టి వాక్యాలు రాయండి.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ఆ) కింది పదాలతో పుస్తకాలకు సంబంధించిన వాక్యాలు రాయండి.

పుస్తకాలు

అనేక విషయాలు

ఆసక్తి

జ్ఞానం

గేయాలు

విజ్ఞానం

కథ

కథల పుస్తకం

బాగుంది

మహనీయుల చరిత్ర

SCERT ANDHRA PRADESH

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______

10. మంచి బహుమతి

తేది

అ) అచ్చుయంత్రం కనుక్కోవడంతో పుస్తకం రూపురేఖలే మారిపోయాయి. అట్లాగే కింది వాటి రూపురేఖలు ఎలా మారాయో పట్టికలో రాయండి.

వస్తువులు	ఒకప్పుడు ఎలా ఉండేది?	ఇప్పుడెలా మారింది?
మనం వంట చేసే పాత్రలు		
మనం కూర్చునే కుర్చీలు		
మన ఇంట్లో విద్యుత్ బల్బులు		
మనం వాడే పెన్నులు		
మనం వేసుకునే బట్టలు		

ఆ) మీరు మీ పాఠశాల గ్రంథాలయంలో చదివిన ఏవైనా మూడు పుస్తకాల పేర్లు రాయండి. ఆ పుస్తకంలో నీకు నచ్చిన అంశాన్ని ఒక వాక్యంలో రాయండి.

SCERT ANDHRA PRADESH

పుస్తకం పేరు	నచ్చిన అంశం
1)	
2)	
3)	
4)	

ఇ) పాఠంలో వియాన్‌కు వాళ్ళ మామయ్య "కథల పుస్తకాలు" బహుమతిగా ఇచ్చాడు. మనం మన స్నేహితుల పుట్టినరోజుకి ఏ బహుమతి ఇస్తే "మంచి బహుమతి" అవుతుందో వాటి పేర్లు రాయండి. అది ఎందుకు "మంచి బహుమతి" అవుతుందో రాయండి.

......................., ..., ...

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

సాధనపత్రం 10

10. మంచి బహుమతి

తేది

స్వీయరచన

అ) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. భగత్‌సింగ్ ఏ కోరిక కోరాడు?

....

....

2. మీరు చదివేటప్పుడు సందేహం వస్తే ఏమి చేస్తారు?

....

....

3. పుస్తకాలు చదవడం ద్వారా గొప్పవారైన వారి గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! పుస్తకాలు చదవడం వల్ల మనకు కలిగే లాభాలేంటి?

....

....

....

4. మీరు చదివిన పుస్తకం గురించి రాయండి. అది మీకు ఎందుకు నచ్చిందో రాయండి.

....

....

....

....

....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

సాధనపత్రం 11

10. మంచి బహుమతి

తేది

సృజనాత్మకత

అ) **"పుస్తకం హస్త భూషణం"** అంటే చేతికి పుస్తకమే ఒక అలంకరణ. ఇది ఒక సూక్తి. ఇలాంటి సూక్తులు కింద మరికొన్ని ఉన్నాయి. చదవండి.

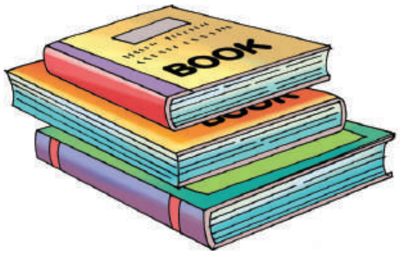

పుస్తకం నోరు విప్పని మహావక్త.

మంచి పుస్తకం తెరచి ఉంచిన దేవాలయం.

ఇలాంటి సూక్తులను సేకరించి రాయండి.

....

....

....

....

....

....

ఆ) **పుస్తకం, పలక మాట్లాడుకుంటే ఏం మాట్లాడుకుంటాయో రాయండి.**

పుస్తకం : ....

పలక : ....

పుస్తకం : ....

పలక : ....

పుస్తకం : ....

పలక : ....

పుస్తకం : ....

పలక : ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

10. మంచి బహుమతి

తేది

భాషాంశాలు

అ) కింది వాక్యాలను చదవండి. పట్టికలో పేర్కొన్న భాషా భాగాలను వాక్యాలలో గుర్తించి, పట్టికలో నింపండి.

1. ఆహా! రమ్య గీసిన జెండాబొమ్మ ఎంత బాగుంది?
2. ఔరా! చిన్న చీమ ఎంత బరువు మోస్తుంది?
3. అరె! వెంకట్ బురదలో నడుస్తున్నాడు ఎందుకు?
4. భళా! కార్తీక్ చక్కగా పాట పాడాడు.
5. అమ్మో! ఆ పులి ఇటువైపే వస్తున్నది.
6. అయ్యయ్యో! నేను పుస్తకం తేవడం మరిచిపోయానే.
7. అబ్బా! నేను పిలిచినా, నువ్వు రావడం లేదెందుకు?
8. ఓహో! కమల నిన్న విజయవాడ వెళ్ళిందా?
9. ఆహా! అమ్మ ఈ రోజు పులిహోర చేసింది.
10. అయ్యో! గోపీ వాళ్ళ నాన్నగారికి దెబ్బ తగిలిందా?

SCERT ANDHRA PRADESH

నామవాచకం	సర్వనామం	క్రియ	అవ్యయం

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

స్పందన పత్రం - 5 (9, 10 పాఠాలు)

తేది

1. కింది పేరాను చదవండి. ఖాళీలు పూరించండి.

అ) అమ్మ అందరికంటే ముందు నిద్ర లేస్తుంది. ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి పడుకునే వరకు మన కోసమే పని చేస్తుంది. తనకు తినడానికి ఏమి మిగలక పోయినా తినిపిస్తుంది. మనకు ఆరోగ్యం బాగోక పోతే మెరుగయ్యే వరకు మనకు సేవలు చేస్తుంది. మనకోసం నిరంతరం తపించే వ్యక్తి 'అమ్మ'. అందుకే అమ్మను మించిన దైవం లేదు అని అంటారు.

1. మనకు ....బాగోక పోతే మెరుగయ్యే వరకు మనకు సేవ చేస్తుంది.
2. .... ముందు నిద్ర లేస్తుంది.
3. అమ్మను మించిన ....

SCERT ANDHRA PRADESH

ఆ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

పుస్తకాలు చదవడం మంచి అలవాటు. ఇవి మనకు మంచి విషయాలు నేర్పుతాయి. మంచి పుస్తకం మంచి స్నేహితుని వంటిది.

1. మంచి పుస్తకం ఎటువంటిది?

   ....

2. నీకున్న మంచి అలవాట్లు రాయండి.

   ....

ఇ) కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

కొంతమంది సేవా కార్యక్రమాలు చేయడమంటే ఆసక్తిని చూపిస్తారు. నోటు పుస్తకాలు పెన్సిళ్ళ వంటివి విద్యార్థులకు ఇస్తుంటారు. అన్నదాన కార్యక్రమాలు, చలివేంద్రాలు నిర్వహించడం వంటివి చేస్తుంటారు.

1. ....
2. ....
3. ....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం

2. కీలక పదం ఆధారంగా పదాలు రాయండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

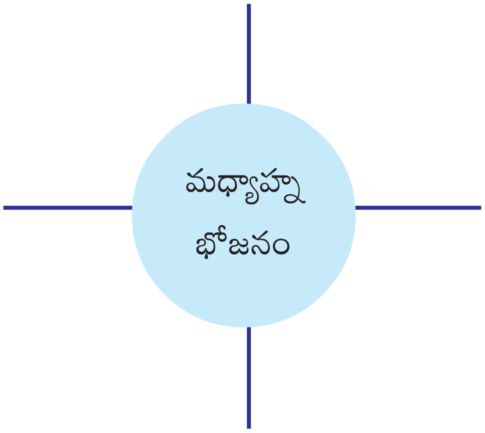

1. ....

2. ....

3) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) మీకు నచ్చిన కథల పుస్తకాల పేర్లు రాయండి.

....

....

....

....

ఆ) స్త్రీలు నేడు ఏయే రంగాలలో పని చేస్తున్నారు?

....

....

....

....

ఉపాధ్యాయుని సంతకం ______________

SCERT ANDHRA PRADESH